

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗАЈЕДНИЧКА СЛУЖБА**

Истраживачки сектор

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**SEKRETARIJAT / TAJNIŠTVO
ZAJEDNIČKA SLUŽBA**

Istraživački sektor

Broj: 03/10-50-3-96-10/10

Sarajevo, 09.07.2010.

Istraživanje broj 084

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI**UPITNIK****ODGOVOR Bundesrata (Federalnog vijeća) Austrije**

1.	Naziv Parlamenta	Parlament Austrije
2.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	Bundesrat (Federalno vijeće)
3.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	<p>ÖVP (Narodna partija) 28 članova SPÖ (Socijaldemokratska partija) 24 člana FPÖ (Partija slobode) 4 člana OF (nezavisni) 6 članova</p> <p>Ukupan broj: 62 člana</p>

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Da.
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	Dobna granica zavisi od izbornog propisa o vijeću (parlamentu) u odgovarajućoj provinciji/pokrajini. Općenito, minimalna dob za kandidate je 18 godina.
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovníkom i td.)?	Izbornim propisom provincije/pokrajine (zakonom provincije/pokrajine).
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Indirektno.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	Nakon izbora u pokrajini, pokrajinsko vijeće (parlament) bira članove koji će biti upućeni u Federalno vijeće i predstavljati pokrajinu/vijeće.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti	Ne.

	član Predstavničkog doma?	
--	---------------------------	--

5. Mandat članova Gornjeg doma

5.a)	Trajanje mandata	Zavisi od mandata pokrajinskog vijeća, općenito 5 godina.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ustavima pokrajina i izbornim propisima pokrajina.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma

6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Ne postoji biranje u tom smislu. Vidjeti član 6. stav (2) Poslovnika Federalnog vijeća: (2) Predsjednik Federalnog vijeća je najviši po rangju predstavnik pokrajine koja ima pravo na predsjedavanje Vijećem.
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	Pogledati član 7. Poslovnika Federalnog vijeća: (1) Dužnost je predsjednika Federalnog vijeća da osigura da Vijeće izvršava svoje zadatke kako valja i da se njegov rad obavlja bez neprikladnog odgađanja. Predsjednik također obezbjeđuje pristojnost i prava Federalnog vijeća. (2) On/ona provodi Poslovnik i osigurava da se on poštuje. On/ona saziva Federalno vijeće, otvara i zaključuje njegove sjednice i predsjedava sjednicama. On/ona može u bilo kojem trenutku, a posebno u slučaju nereda ili smetnji, obustaviti sjednicu na određeni ili neodređeni period. On/ona se brine da osobe koje ometaju mir, ili, u ekstremnim slučajevima, svi koji su prisutni na galerijama, budu uklonjeni s galerija. (3) Predsjednik ima pravo da prima sve dokumente naslovljene na Federalno vijeće. On/ona predstavlja Federalno vijeće i njegove komisije pred trećim stranama i posebno gaji međunarodne parlamentarne odnose. (4) Predsjednik bez odgađanja prosljeđuje Državnom vijeću napismeno sve primjedbe Federalnog vijeća. On/ona također bez odgađanja informira federalnog kancelara o svim odlukama Federalnog vijeća u vezi sa zakonima (odlukama) koje je usvojilo Državno vijeće ili u vezi sa Poslovníkom Federalnog vijeća. (5) Predsjednik ima nadležnost nad salama i opremom koja je na raspolaganju Federalnom vijeću i njegovim komisijama; njegovo/njeno odobrenje je potrebno za zvučno, filmsko i video snimanje

		<p>rada Federalnog vijeća i njegovih komisija. U saradnji s potpredsjednicima on/ona može izdati opće instrukcije u vezi sa tim snimanjima. Predsjednik odlučuje o izuzecima koji se smatraju potrebnim u pojedinačnim slučajevima.</p> <p>(6) Predsjednik, u saradnji s potpredsjednicima, postavlja opće principe rasporeda sjedenja u plenarnoj sali Federalnog vijeća. Ako se dogovor ne može postići, predsjednik donosi privremenu odluku o općem rasporedu sjedenja. Članovi koji pripadaju istom poslaničkom klubu prave svoj raspored sjedenja u onom dijelu mjesta koji je dodijeljen njihovom klubu i o tome informiraju predsjednika.</p> <p>(7) Predsjednik, u saradnji s potpredsjednicima, utvrđuje budžet Federalnog vijeća. On/ona ima pravo raspolaganja sredstvima namijenjenim Federalnom vijeću u prijedlogu državnog budžeta.</p> <p>(8) Predsjednik naređuje objavljivanje liste članova Federalnog vijeća. Ta lista sadrži, uz privatnu i/ili poštansku adresu svakog člana, informacije o tome kada je taj član izabran u Federalno vijeće, koje pokrajinsko vijeće ga je izabralo i kojem poslaničkom klubu pripada. Lista također sadrži informacije o ranijim mandatima u Federalnom vijeću. Lista se mijenja kad god se dogode veće promjene. Uz prethodno navedeno mogu se navesti i lični podaci, kao što su datumi rođenja članova. Predsjednik ima pravo da odlučuje o objavljivanju drugih publikacija.</p>
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Poslovníkom Federalnog vijeća.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	<p>Da, dva zamjenika. Pogledati član 6. Stav (3) Poslovníka Federalnog vijeća:</p> <p>(3) Kad god se predsjedništvo Federalnog vijeća promijeni u skladu sa stavom (1) ovog člana, Federalno vijeće bira, između svojih članova, dva potpredsjednika, kao i najmanje dva sekretara i najmanje dva koordinatora poslaničkih klubova.</p>
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	U praksi: ne. Međutim, tokom plenarne sjednice predsjedavajući Doma i njegovi/njeni zamjenici izmjenjuju se u predsjedavanju plenarnom sjednicom nakon svakog 1 ½ sata.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	<p>Vidjeti član 39. Poslovníka Federalnog vijeća:</p> <p>(1) Po pravilu, predsjednik na kraju svake sjednice Doma najavljuje dan i sat i, po mogućnosti, dnevni red sljedeće sjednice. Ta najava može imati oblik pozivanja na pisano obavještenje koje se</p>
------	---	--

		<p>podijeli u plenarnoj sali. Ako ima primjedbi i ako predsjednik te primjedbe ne uzme u obzir, o njima odlučuje Dom. Ako se zahtijeva rasprava o navedenim primjedbama, sve primjedbe se razmatraju zajedno, a predsjednik može ograničiti vrijeme za diskusiju na pet minuta po članu Doma. Ako se prostom većinom ne usvoji nijedna primjedba, vrijedi predsjednikov prvi prijedlog.</p> <p>(2) Ako se na kraju sjednice Federalno vijeće ne pozove na sljedeću sjednicu, predsjednik utvrđuje datum, sat i dnevni red sljedeće sjednice nakon konzultacija sa članovima predsjednikove konferencije (<i>rukovodeće tijelo Doma, n.p.</i>). Ako se sjednica suspendira/prekine na neodređeni period, predsjednik na isti način utvrđuje datum i sat nastavka sjednice.</p>
--	--	---

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma		
8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	<p>Općenito da. Ima samo nekoliko stvari u kojima Federalno vijeće nema pravo učestvovati. Pogledati član 42. stav (5) Ustava Austrije:</p> <p>(5) Federalno vijeće nema pravo učešća kada se odluke Državnog vijeća (Predstavničkog doma) odnose na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslovnik Državnog vijeća, • raspuštanje Državnog vijeća, • Državni zakon u vezi s odredbama kojima se utvrđuju Državni zakon o finansijskom okviru, Državni zakon o finansijama ili upravljanje državnim budžetom, • Državni zakon o finansijskom okviru, • Državni zakon o finansijama, • privremenu odredbu u skladu s članom 51. stav (5) ili raspolaganje državnom imovinom, • preuzimanje ili pretvaranje državnog duga, • smanjivanje ili pretvaranje državnog novčanog (monetarnog) duga, • potvrda završnog računa državnog budžeta. <p>Gornji dom ne može mijenjati tekst zakona, osim ako je taj zakon predložio sam Gornji dom. U tom smislu za Gornji dom je obavezujuća odluka Donjeg doma (Državnog vijeća).</p>
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći	<p>Pogledati član 19. Poslovnika Federalnog vijeća:</p> <p>(1) Odmah nakon što primi akte nabrojene u članu 16. stav (1) (a, i c. do f.), predsjednik ih upućuje komisiji radi preliminarnog razmatranja.</p>

	korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	(2) Nakon toga predsjedavajući komisije zadužuje jednog člana komisije da navedeni dokument predstavi komisiji.
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	---
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	Pogledati odgovor na pitanje 8.a.
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	Samo Poslovnik Federalnog vijeća (pri čemu Poslovnik samo ima efekte zakona, a pravno on ne predstavlja zakon, jer Državno vijeće nema pravo učešća).
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Općenito ne (pogledati i odgovor na pitanje 8.a).
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Općenito, za sve vrste zakona potrebna je saglasnost Gornjeg doma (izuzetke pogledati u 8.a).
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	<p>Federalno vijeće ima "suspenzivni veto". Međutim, u nekim slučajevima ima "puni" veto. Pogledati član 19. Poslovnika Federalnog vijeća:</p> <p>(2) Bez obzira na odredbe stavova (4) i (5) Federalno vijeće može uložiti argumentiranu primjedbu na zakon (odluku) koji je usvojilo Državno vijeće.</p> <p>(3) Navedenu primjedbu Državnom vijeću pismeno prosljeđuje predsjednik Federalnog vijeća u roku od osam sedmica od dana prijema navedenog zakona (odluke).</p> <p>(4) Zavisno od odredbi člana 58. stav (2), za amandmane na član 34. i član 35. Ustava potrebno je odobrenje Federalnog vijeća. Zavisno od odredbi člana 58. stav (3), odobrenje Federalnog vijeća potrebno je i za odluke Državnog vijeća u vezi s Ustavom ili ustavnim odredbama sadržanim u državnim zakonima ili državnim ugovorima kojima se zakonodavne ili izvršne nadležnosti pokrajina smanjuju. Uz to, odobrenje Federalnog vijeća potrebno je za zakonodavne odluke koje predviđaju</p>

		vremensko ograničenje na manje od šest mjeseci ili na više od jedne godine za usvajanje provedbenih zakona koji se odnose na stvari regulirane članom 12. Ustava.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	Ne, ali šef države nema pravo “veta” na zakone. Predsjednik Republike Austrije samo potvrđuje zakone, što je precizno utvrđeno članom 47. stav (1) Ustava: Član 47. (1) Ustavno donošenje državnih zakona potvrđuje se potpisom predsjednika države.

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Tri člana Gornjeg doma zajedno, što je regulirano Poslovníkom Federalnog vijeća (prijedlog zakona se zatim – nakon što je prošao kroz proces odlučivanja – upućuje Državnom vijeću).
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	U Državnom vijeću (Predstavničkom domu).
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Ustavom Austrije.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	Praktično postoje samo dva čitanja, iako Poslovník Državnog vijeća predviđa tri čitanja. Svrha prvog čitanja je da se iznese prijedlog zakona, drugo čitanje je glavno čitanje, na kojem je rasprava najintenzivnija, a treće čitanje uglavnom služi za ispravke/popravke. U Federalnom vijeću postoji samo jedno čitanje.
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	Općenito, do početka procedure glasanja.

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)		
10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	<p>Vidjeti član 58. Poslovnika Federalnog vijeća:</p> <p>§ 58. Kvorumi</p> <p>(1) Osim ako je drugačije propisano Ustavom ili Poslovníkom, za odluke Federalnog vijeća potrebno je prisustvo najmanje jedne trećine njegovih članova i apsolutna većina glasova onih koji su glasali. U slučaju jednakog broja glasova prijedlog se smatra odbijenim.</p> <p>(2) Za odluku kojom se potvrđuje odluka Državnog vijeća u vezi s izmjenom člana 34. i člana 35. Ustava potrebno je, uz uslove propisane u prethodnom stavu (1), odobrenje većine predstavnika najmanje četiri pokrajine.</p> <p>(3) Za odluku kojom se potvrđuje odluka Državnog vijeća u vezi s Ustavom ili ustavnim odredbama sadržanim u državnim zakonima ili državnim ugovorima kojima se smanjuju zakonodavne ili izvršne nadležnosti pokrajina potrebno je prisustvo najmanje jedne polovine članova Federalnog vijeća i većina od najmanje dvije trećine glasova.</p> <p>(4) Za odluku kojom se potvrđuje prijedlog Vlade čiji je cilj da predsjednik države raspusti pokrajinsko vijeće potrebno je prisustvo najmanje jedne polovine članova Federalnog vijeća i većina od najmanje dvije trećine glasova. Članovi Federalnog vijeća koje je izabralo vijeće koje će biti raspušteno ne učestvuju u glasanju niti se računaju prilikom utvrđivanja kvoruma.</p> <p>(5) Za odluku Federalnog vijeća o predloženom amandmanu na Poslovnik Federalnog vijeća potrebno je prisustvo od najmanje jedne polovine članova Federalnog vijeća i većina od najmanje dvije trećine glasova.</p>
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Općenito: prostom većinom (međutim, za ustavne zakone potrebna je kvalificirana većina (pogledati gore)).
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	Molimo vas pogledajte odgovor na pitanje 10.a.
11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).		

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona		
12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Sekretar i predsjednik (kad se radi o Federalnom vijeću).
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Da, na internet stranici Službenih novina za objavu zakona: www.ris.bka.gv.at .
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	U članu 49. Ustava: Član 49. (1) Državne zakone i ugovore navedene u članu 50. objavljuje državni kancelar u Službenim novinama za objavu zakona. Osim ako je izričito propisano drugačije, stupanje zakona na snagu počinje istekom dana kada je objavljen i distribuiran broj Službenih novina koji sadrži njihovu objavu, a vrijedi za cijelu teritoriju države, osim ako je izričito drugačije propisano; međutim, ovo ne vrijedi za ugovore koji treba da se provedu putem zakona (član 50. stav (2)).

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma		
13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Nadležnosti su sljedeće: pravo na usmena i pisana pitanja, pravo na donošenje odluke o rezolucijama u vezi s izvršnim aktima Vlade, pravo da se zahtijeva prisustvo članova Vlade na sastancima.

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)		
14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	Pogledati član 13.a i član 13.b Poslovnika Federalnog vijeća: § 13a Komisija za poslove Evropske unije (1) U svrhu razmatranja projekata koji su u nadležnosti Evropske unije po članu 23.e i članu 23.f Ustava, Federalno vijeće uspostavlja Komisiju za poslove Evropske unije u skladu s principima koji su propisani u članu 13. ovog Poslovnika. Komisija za poslove Evropske unije također ima pravo da više puta zaredom: 1. prezentira mišljenja prema članu 23.a, stav 1. Ustava ili 2. preporučuje da Federalno vijeće usvoji određeni stav u vezi sa konkretnim projektima EU.

		<p>(2) Ako Federalno vijeće tako odluči, ili ako više od jedne polovine članova koje su delegirale tri pokrajine to zahtijevaju prije početka rasprave u Komisiji za poslove Evropske unije, zauzimanje stava rezervirano je za Federalno vijeće. Bez obzira na primjenu <i>mutatis mutandis</i> člana 16. stav (3), Komisija za poslove Evropske unije u takvim slučajevima podnosi izvještaj Federalnom vijeću prije početka one sjednice Federalnog vijeća na kojoj će se razmatrati projekat prema članu 23.e i članu 23.f Ustava, a taj izvještaj može sadržavati prijedlog po članu 13.a, stav (1), alineja (2).</p> <p>(3) Osim u slučajevima nabrojenim u članu 28. stav (3), projekat Evropske unije prema članu 23.e i 23.f Ustava stavlja se na dnevni red sjednice Komisije za poslove Evropske unije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ako to zatraži nadležni član Vlade, ili 2. ako to zatraži više od jedne polovine članova koje delegiraju tri pokrajine ili jedna četvrtina članova Federalnog vijeća ili 3. ako to zatraži jedan član Komisije za poslove Evropske unije najmanje 48 sati prije početka sjednice i ako navedeni projekat ima izgleda da bude usvojen na sljedećem sastanku Vijeća Evropske unije, uz uslov da članovi Federalnog vijeća koji pripadaju istom poslaničkom klubu mogu podnijeti samo jedan takav zahtjev. <p>§ 13b. Komisija za poslove Evropske unije</p> <p>(1) Funkcije Komisije za poslove Evropske unije prema članu 23.e i članu 23.f Ustava, osim ako je drugačije propisano u narednim stavovima ovog člana, regulirane su <i>mutatis mutandis</i> odredbama Dijela IV u vezi sa komisijama Federalnog vijeća.</p> <p>(2) Rasprave Komisije za poslove Evropske unije o projektima u vezi s Evropskom unijom povjerljive su ako to zahtijevaju odredbe Evropske unije o povjerljivosti takvih projekata i/ili dokumenata.</p> <p>(3) Bez obzira na odredbe prethodnog stava (2), rasprave Komisije za poslove Evropske unije o projektima u vezi s Evropskom unijom otvoreni su za javnost do mjere da je na raspolaganju adekvatan prostor; prilikom prihvatanja javnosti predstavnici medija imaju prednost. Zbog značajnih razloga jedan član može predložiti da javnost bude isključena sa cijele rasprave ili sa dijela rasprave. Zvučno, filmsko i video snimanje, kao i fotografiranje, dozvoljeno je ako tako odluči Komisija.</p> <p>(4) Svaki član Federalnog vijeća, kao i članovi Evropskog parlamenta izabrani u Austriji, imaju pravo</p>
--	--	---

		<p>da prisustvuju raspravama Komisije za poslove Evropske unije o stvarima Evropske unije u savjetodavnom kapacitetu.</p> <p>(5) Prije otvaranja rasprave o projektu u vezi s Evropskom unijom, predsjedavajući može dati riječ nadležnom ministru ili predstavniku/ci nadležnog ministarstva kojeg/koju on imenuje radi podnošenja uvodnog izvještaja o projektu i predstavljanja stava nadležnog ministra o projektu.</p> <p>(6) Nakon otvaranja rasprave o tački dnevnog reda svaki član Komisije za poslove Evropske unije može pismeno podnositi prijedloge odluka u skladu sa članom 13.a stav (1). Prijedlozi da Komisija za poslove Evropske unije usvoji određeni stav sadrže naznaku da li projekat o kojem je riječ treba da bude pretvoren u domaći zakon putem Ustava, što bi zahtijevalo saglasnost Federalnog vijeća po članu 44. stav (2) Ustava.</p> <p>(7) Osim ako se podnese prijedlog po prethodnom stavu (6) ili prijedlog da se rasprava prekine, rasprava se završava kad se iscrpi lista govornika.</p> <p>(8) Predsjednik Federalnog vijeća obezbjeđuje da se stavovi odmah proslijede državnom kancelaru, ministru vanjskih poslova i nadležnom članu Vlade. Osim ako Komisija za poslove Evropske unije odluči drugačije, stavovi se prosljeđuju i svim članovima Federalnog vijeća, predsjedniku Državnog vijeća, vijećima pokrajina, guvernerima pokrajina i članovima Evropskog parlamenta izabranim u Austriji.</p> <p>(9) Na raspravama Komisije za poslove Evropske unije o stvarima koje se odnose na Evropsku uniju vodi se zapisnik, koji se prilaže uz zvanični izvještaj, osim ako Komisija odluči drugačije ili ako se podnese zahtjev po članu 13. stav (2). Zapisnik onih dijelova rasprave koji su otvoreni za javnost prilaže se uz stenografski zapis.</p>
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Molimo vas, pogledajte odgovor na pitanje 14.a. Federalno vijeće može održavati i sjednice pod nazivom "Pitanja" u vezi sa stvarima koje se odnose na Evropsku uniju.

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	Federalno vijeće predstavlja Gornji dom Republike Austrije u drugim zemljama i član je međunarodnih organizacija. Međutim, Federalno vijeće ne učestvuje direktno u vanjskoj politici, šta više, vanjsku politiku kreiraju i oblikuju Ministarstvo vanjskih poslova i predsjednik Republike Austrije.
-------	--	---

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).		

17. Raspuštanje		
17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Ne postoje odredbe o raspuštanju Federalnog vijeća.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	---

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.		

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR PARLAMENTA BELGIJE

4.	Naziv Parlamenta	Parlament Belgije
5.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	Senat Belgije
6.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	71 (+ djeca Kralja ili, ako njih nema, belgijski potomci one grane kraljevske porodice koja je nasljednik krune/koja je pozvana da naslijedi krunu)

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Ne
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	/
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovnikom i	Ustavom + Zakonom (<i>reguliran je izbor članova Senata, n.p.</i>)

	td.)?	
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Senat ima 71 člana, koji se dijele na tri kategorije: <ul style="list-style-type: none"> - 40 senatora bira se direktno u trima izbornim jedinicama; - 21 senatora imenuju skupštine triju "zajednica" (federalni entiteti) između svojih članova; - 10 senatora – njih odabiru dvije prethodno navedene kategorije senatora.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	Vidjeti 4.d)
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne

5. Mandat članova Gornjeg doma

5.a)	Trajanje mandata	4 godine
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ustavom

6. Rukovodstvo Gornjeg doma

6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Odvojeno se glasa za imenovanje predsjednika i triju potpredsjednika Doma (jedno za drugim, glasanje za imenovanje predsjednika, glasanje za potpredsjednika, glasanje za potpredsjednika). Za imenovanja i nominiranja obavezno je tajno glasanje. Senat koristi glasačku kutiju (glasanje putem glasačke kutije).
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	Predsjedavajući Senata rukovodi debatama i raspravama u Domu. U tu svrhu date su mu opsežne ovlasti. Predsjedavajući predstavlja Senat u vanjskim odnosima. On govori u ime Doma i u skladu s njegovim instrukcijama. Predsjedavajući također predstavlja Senat pred sudom i općenito pred svim drugim institucijama. Na kraju, predsjedavajući je odgovoran za bezbjednost u Senatu.
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Poslovníkom
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Da
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji	Zamjenici imaju iste ovlasti kao predsjedavajući (kada je predsjedavajući odsutan).

	predsjedavajućeg?	
--	-------------------	--

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Dnevni red utvrđuje "Biro" Senata (<i>"biro" je rukovodeće tijelo Senata ili rukovodeći odbor ili kolegij, n.p.</i>). "Biro" čine predsjedavajući Senata, tri potpredsjedavajuća Senata, tri "kvestora" (Quaestors) i predsjednici političkih grupa - poslaničkih klubova koji su zastupljeni u stalnim komisijama. (<i>Quaestor = Kvestor = "blagajnik", kvestor je član parlamenta koji je zadužen za praćenje finansija i administrativnog rada parlamenta i finansijskih pitanja poslanika, n.p.</i>).
------	---	---

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma

8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	<p>Postoje tri vrste zakonodavnih procedura, zavisno od raspodjele nadležnosti između Predstavničkog doma i Senata.</p> <p>Integralni bikameralizam Za osnovne federalne akte Predstavnički dom i Senat su jednakopravni. To znači da prijedlozi zakona i prijedlozi mogu biti usvojeni samo ako se dva doma dogovore/slože o identičnom tekstu.</p> <p>Ograničeni bikameralizam (bikameralizam po izboru ili fakultativni bikameralizam) U ostalim slučajevima Senat ima ograničenu nadležnost i razmatra prijedloge zakona koje je usvojio Predstavnički dom samo ako to zahtijeva najmanje 15 članova Senata.</p> <p>Monokameralizam Za treću kategoriju Predstavnički dom ima isključivu nadležnost, bez učešća Senata.</p>
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva	<p>Integralni bikameralizam Zakone moraju usvojiti oba doma u identičnom tekstu.</p> <p>Ograničeni bikameralizam Vladini prijedlozi zakona podnose se Predstavničkom domu. Nakon što Predstavnički dom usvoji prijedlog zakona, on se upućuje Senatu. Ako u roku od 15 dana 15 senatora zatraži, Senat razmatra taj prijedlog zakona. Ako ne, prijedlog zakona se objavljuje i postaje zakon. Senat može usvojiti amandmane na prijedlog zakona u roku od 60 dana i vratiti ga Predstavničkom domu, koji ga ponovo razmatra. Broj ovih "upućivanja" između dvaju domova je ograničen. Ako oba doma ne uspiju da se</p>

	doma, odvojeno?)	slože/usaglaise o istom tekstu, prevagu ima mišljenje Predstavničkog doma. Senatori također mogu podnositi senatorske prijedloge zakona u onim oblastima u kojima Senat ima ograničenu nadležnost. Monokameralizam U jednoj oblasti Predstavnički dom i Kralj imaju zakonodavnu nadležnost, bez učešća Senata.
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	Integralni bikameralizam odnosi se na sljedeće oblasti: - temeljna institucionalna pravila; - zakone kojima se odobravaju međunarodni ugovori; - zakone kojima se odobravaju sporazumi o saradnji između federalne države, zajednica i regija (federalni entiteti); - zakone u vezi sa “Državnim vijećem”(“Conseil d’État”) i Ustavnim sudom <i>(“Conseil d’Etat” = “Državno vijeće” = savjetodavna i sudska institucija koja ima nadležnost da suspendira i poništava administrativne akte koji su u suprotnosti s propisima na snazi; koja djeluje kao savjetodavno tijelo u zakonodavnim i statutarnim stvarima; i koja je Vrhovni administrativni sud, n.p.)</i>
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	Monokameralizam: odnosi se na sljedeće oblasti: naturalizaciju, državni budžet i kvote regrutacije u vojsku.
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	/
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Da: vidjeti 8.a)
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Vidjeti 8.c)
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Samo u oblasti integralnog bikameralizma.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa	Ne (ovo je čisto teoretski: u povijesti postoji samo jedan presedan kada je šef države forsirao svoj

	države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	veto).
--	--	--------

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Prijedloge zakona podnose članovi Senata (to je regulirano Ustavom).
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	Vladini prijedlozi zakona podnose se Predstavničkom domu. Prijedlozi zakona koje podnose senatori prvo se razmatraju u Senatu.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Ustavom
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	U Senatu u principu postoji jedno čitanje: nakon što je prijedlog zakona razmatrala komisija, on se upućuje Domu, gdje se usvaja. Međutim, član 60. Poslovnika Senata pruža mogućnost drugog čitanja ako se na plenarnoj sjednici doma usvoji amandman. U tom slučaju jedan član Doma može zatražiti da se glasanje o izmijenjenom prijedlogu odgodi do sljedeće sjednice. Na sljedećoj sjednici održava se nova rasprava i novo glasanje o amandmanu. Uz to, Senat može odlučiti da izmijenjeni prijedlog vrati komisiji, koja ponovo razmatra amandman. Ukoliko je potrebno, komisija može predložiti prilagođavanje ostalih članova izmijenjenog prijedloga zakona, kako bi se uskladili s amandmanom. Ipak, to je izuzetno rijetko da se prijedlog zakona mijenja na plenarnoj sjednici. Zato se procedura koju uređuje član 60. Poslovnika gotovo nikad ne primjenjuje.
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	U bilo kojoj fazi (prije glasanja).

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)		
10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	Većina članova
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom,	Ustav razlikuje zakone za koje je potrebna posebna većina od uobičajenih akata parlamenta. Za uobičajene, redovne akte parlamenta potrebna je većina glasova, pod uslovom da više od polovine

	kvalificiranom većinom i td.)?	članova Predstavničkog doma ili Senata učestvuje u glasanju. Posebna većina podrazumijeva da je za zakone potrebna dvotrećinska većina glasova, pod uslovom da više od polovine članova svake lingvističke grupe (jezičke zajednice) učestvuje u glasanju i glasa za prijedlog zakona. Oblasti koje zahtijevaju posebnu većinu nabrojene su u Ustavu.
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	Podnošenje prijedloga zakona → razmatranje prihvatljivosti (to čini predsjedavajući) → razmatranje (rasprava + usvajanje) u komisiji → razmatranje (rasprava + usvajanje) na plenarnoj sjednici

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona		
12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	U oba doma tekst potpisuju predsjedavajući Doma i generalni sekretar.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Da. Objavljuju se u "Moniteur belge" (<i>službeno glasilo Belgije, n.p.</i>).
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	10 dana nakon objavljivanja, ako drugačije nije propisano samim zakonom (regulirano zakonom)

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma

13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Od izmjena Ustava 1993. godine praćenje rada Vlade preneseno je na Predstavnički dom. Jedino Predstavnički dom ima ovlast da preispituje političku odgovornost Vlade i da glasa o prijedlozima o povjerenju ili o nepotvrđivanju Vlade (vidjeti niže "Interpelacije"). Senat je zadržao određene instrumente praćenja rada izvršnih organa vlasti, kao dodatak svojoj zakonodavnoj funkciji: usmena i pisana pitanja, zahtjevi za objašnjenje i rezolucije. Međutim, u Senatu u parlamentarnu kontrolu nije uključena mogućnost političke sankcije. Osim parlamentarnih istraga, Ustav ne precizira/ne navodi metode parlamentarne kontrole.
-------	---	---

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)

14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s	Kontrola subsidijarnosti. (<i>Subsidijarnost je jedan od principa koje Evropska unija primjenjuje u procesu donošenja odluka, a</i>
-------	---	---

	propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	<i>definiran je članom 5. Ugovora o uspostavljanju Evropske zajednice. On podrazumijeva donošenje odluka na onom nivou na kojem je to najefikasnije, najpraktičnije. Svrha ovog principa je da se odluke donose što je moguće bliže građaninu i da se stalno provjerava da li je djelovanje na nivou Evropske unije opravdano u svjetlu mogućnosti koje postoje na državnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Ovaj princip povezan je s principom proporcionalnosti i principom neophodnosti.; n.p.)</i>
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Nema specifičnih nadležnosti.

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	<p>Pregovaranje o međunarodnim sporazumima i njihovo zaključivanje pripada izvršnim organima vlasti.</p> <p>Međutim, poslije toga parlament mora usvojiti zakon kojim potvrđuje te sporazume. Takav prijedlog zakona podnosi se Senatu i to je jedino područje gdje Senat ima prvenstvo nad Predstavničkim domom. Takav prijedlog zakona prvo se razmatra u Komisiji za vanjske poslove i odbranu Senata, a zatim se upućuje na plenarnu sjednicu Senata. Predstavnički dom dobiva takve prijedloge zakona u njihovom drugom čitanju.</p> <p>Komisija za vanjske poslove i odbranu Senata bavi se širokim spektrom pitanja, uključujući vanjske poslove, pitanja iz oblasti odbrane i razvojnu pomoć. Nakon što razmotri takva pitanja, Komisija može odlučiti da sačini izvještaj, koji sadrži i preporuke.</p> <p>Povremeno se održavaju zajedničke rasprave sa Komisijom za vanjske poslove Predstavničkog doma, uz prisustvo ministra vanjskih poslova prije značajnih sastanaka na vrhu ili kada naša zemlja dobije poziv da zauzme mjesto u nekoj međunarodnoj organizaciji ili da predsjedava nekom međunarodnom organizacijom.</p>
-------	--	--

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Da (istovremeno sa Predstavničkim domom).
-------	------------------------------------	---

17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	Ustavom.
-------	---	----------

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.		

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR SENATA ČEŠKE REPUBLIKE

7.	Naziv Parlamenta	Parlament České republiky (Parlament Češke Republike)
8.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	Senát (Senat)
9.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	81

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Da, samo kao minimalna kvalifikacija.
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	40 godina i više.
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovníkom i td.)?	Ustavom (član 19. stav (2)).
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Direktno.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	Izborni sistem apsolutne većine u dva kruga: u prvom krugu pobjeđuje kandidat s apsolutnom većinom glasova (50% +1); ukoliko ni jedan kandidat ne dobije toliku većinu, ulazi se u drugi krug sa dva najuspješnija kandidata iz prvog kruga.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne.

5. Mandat članova Gornjeg doma		
5.a)	Trajanje mandata	6 godina.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ustavom.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma		
6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Većinom glasova – većinom prisutnih senatora.
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	Predstavljanje cijeloga doma, predsjedavanje sjednicama Senata i Upravne komisije (tijelo slično Birou u Francuskoj), imenovanje generalnog sekretara Senata (uz saglasnost Upravne komisije) itd. Možemo opisati njegovu poziciju kao prvog među jednakima.
6.c)	Kojim aktom je to	

	regulirano?	Poslovnikom Senata, koji je akt Parlamenta.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Da.
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	Ne.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Upravna komisija utvrđuje dnevni red.
------	---	---------------------------------------

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma

8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	Ne.
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	Svi zakoni osim državnog budžeta su pod kontrolom Senata. Za ustavne i izborne zakone, Poslovnik Senata i međunarodne ugovore potrebna je saglasnost Senata.

8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	Državni bužet.
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	0
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Da.
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Pogledati 8.c).
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Osim zakona koji zahtijevaju eksplicitnu saglasnost Senata, gdje je veto Senata apsolutan (definitivan), Senat ima nadležnost da glasa protiv svih drugih zakona. Veto se u suštini može suspendovati; zadnja riječ pripada Predstavničkom domu.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	U tom slučaju glasa se samo u Predstavničkom domu i to apsolutnom većinom svih poslanika; to može poništiti veto predsjednika Republike.

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Svi zakoni se prvo podnose Predstavničkom domu. Senat kao cjelina može predložiti takav zakon.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	U Predstavničkom domu.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Ustavom.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)?	Tri čitanja u Predstavničkom domu (1. principi zakona, 2. amandamani, 3. glasanje).

	(Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	U Senatu samo jedno čitanje.
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	Da, do kraja drugog čitanja.

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)

10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	1/3, tj. 27 senatora.
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Prosta većina (većina prisutnih senatora) osim: 1. kada se glasa o vanrednom stanju ili o slanju trupa u inostranstvo, gdje je predviđena većina svih senatora, 2. kada se glasa o ustavnim zakonima i međunarodnim ugovorima o prenosu nadležnosti čeških organa vlasti u inostranstvo, kada je potrebna kvalifikovana većina od 3/5 prisutnih senatora.
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).

--	--	--

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona

12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Predsjedavajući Predstavničkog doma, predsjednik Republike, predsjednik Vlade.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	U Zbirci zakona.
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	U principu, petnaestog dana nakon objave, s izuzetkom određenih zakona (koji mogu odrediti drugačije pravilo). To je regulirano Ustavom i Zakonom o zbirci zakona.

--	--	--

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma

13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Rasprave o zakonima i različitim izvještajima, javna saslušavanja uz učešće predstavnika civilnog društva.
-------	---	--

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)

14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	Može izraziti svoje mišljenje o svakom zakonodavnom ili drugom dokumentu Evropske unije. Osam sedmica nakon dostavljanja zakonodavnog prijedloga Senatu, Vlada ne može glasati u Vijeću (<i>Vijeće Evropske unije, n.p.</i>), <i>ukoliko je taj prijedlog predmet ispitivanja Senata/ukoliko Senat ima nadležnost da ga kontroliše</i> (parlamentarna rezerva). Mišljenje Senata nije obavezujuće, ali ga Vlada uzima u obzir.
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Novo ovlasti kao reakcija na Lisabonski ugovor. Može podnijeti žalbu zbog kršenja principa subsidiarnosti. Saglasnost Senata je potrebna za korištenje klauzule fleksibilnosti, kao i za izmjenu procedura Ugovora koje reguliraju samopomjenjivost.

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	Potrebna saglasnost za međunarodne ugovore, slanje čeških trupa u inostranstvo ili pozivanje stranih trupa u Češku Republiku.
-------	--	---

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

		Saglasnost na imenovanje sudija Ustavnog suda, koje imenuje predsjednik Republike.
		Senat i Predstavnički dom biraju predsjednika Republike.

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti	Ne.
-------	-------------------------	-----

	raspušten?	
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.		

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR SENATA FRANCUSKE

10.	Naziv Parlamenta	Le Parlement français (Parlament Francuske)
11.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	Le Sénat (Senat)
12.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	343

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Postoji minimalna starosna dob da bi neko mogao biti kandidat.
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	30 godina.
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovnikom i td.)?	Izbornim zakonom.
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Senatore biraju putem općih indirektnih izbora izborne skupštine od otprilike 150.000 osoba (radi se o lokalnim izabranim zvaničnicima, uglavnom općinskim vijećnicima).
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	<p>Senat se polovično obnavlja svake tri godine. Senatori se biraju na sljedeće načine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • većinskim izbornim sistemom u dva kruga u okruzima koji biraju po tri senatora ili manje, i na prekomorskim teritorijama, • sistemom proporcionalne zastupljenosti, slijedeći pravilo natpolovične većine, u okruzima gdje se biraju po 4 senatora ili više. <p>Broj senatorskih mjesta je utvrđen zakonom na osnovu broja stanovnika svake izborne jedinice.</p> <p>Osim toga, po specifičnoj proceduri bira se 12 senatora koji predstavljaju državljane Francuske u inostranstvu.</p> <p>Le Sénat se renouvèle par moitié tous les 3 ans. Les sénateurs sont élus : - au scrutin majoritaire à deux tours dans les départements qui élisent 3 sénateurs ou moins et</p>

		<p>dans les territoires d'outre-mer - à la représentation proportionnelle suivant la règle de la plus forte moyenne dans les départements où sont élus 4 sénateurs ou plus. Le nombre de sièges de sénateurs est fixé par la loi en fonction de la population de chaque département. De plus, 12 sénateurs représentant les français de l'étranger sont élus selon une procédure spécifique.</p>
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne.

5. Mandat članova Gornjeg doma

5.a)	Trajanje mandata	6 godina.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Članom LO275. Izbornog zakona, koji je izmijenjen organskim (<i>temeljnim</i>) zakonom n°2003-696 od 30. jula 2003.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma

6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	<p>Predsjednika Senata biraju svi senatori svake tri godine, nakon svakog polovičnog obnavljanja Doma, tajnim glasanjem. Da bi bio izabran, predsjednik treba da dobije većinu glasova u prvom krugu ili u drugom krugu ; u trećem krugu dovoljna je relativna većina. U slučaju jednakog broja glasova, presudna je starosna dob. Le Président du Sénat est élu par l'ensemble des sénateurs, tous les trois ans, après chaque renouvellement partiel de l'assemblée, au cours d'un scrutin secret à la tribune. Pour être élu, le président doit obtenir la majorité des suffrages exprimés au premier tour ou au deuxième tour de scrutin ; au troisième tour, la majorité relative est suffisante. En cas d'égalité, le plus âgé l'emporte.</p>
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	<p>Predsjednik Senata organizira i vodi diskusije; brine se za sigurnost i dobro funkcioniranje Senata (predsjedava Broom Senata (<i>rukovodeće tijelo Senata, n.p.</i>), koje je jedna vrsta « upravnog odbora » institucije); također je zadužen za predstavljanje Senata pred svim zvaničnim organima. Osim toga, predsjednik Senata obavlja posebno značajne dužnosti za funkcioniranje institucija: on obavlja privremenu dužnost predsjednika Republike ako je predsjednik Republike spriječen, ako je dao ostavku ili u slučaju smrti predsjednika. Privremeno obavljanje ove dužnosti traje oko 50 dana, a to je vrijeme koje treba da protekne do izbora novog predsjednika Republike. Predsjednik Senata ima važnu ovlast za imenovanja. On imenuje troje od devet članova Ustavnog</p>

		<p>suda. On se može obratiti Ustavnom sudu ako mu izgleda da tekstovi usvojenih zakona nisu u skladu s Ustavom.</p> <p>Predsjednik Republike konsultira se sa predsjednikom Senata prije raspuštanja Predstavničkog doma i prije primjene posebnih ovlasti iz člana 16. Ustava.</p>
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Ustavom Pete Republike i Poslovníkom Senata.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Da. Ima osam potpredsjednika Senata.
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	Da. Predsjednik Senata i njegovi potpredsjednici smjenjuju se u ulozi predsjedavajućeg tokom diskusija na sjednici u skladu sa dnevnim redom i redoslijedom govornika.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Uloga Konferencije predsjednika je da priprema dnevni red sjednica Senata i organizira rasprave tokom plenarne sjednice. Konferenciju predsjednika čine predsjednik Senata, potpredsjednici, predsjednici stalnih komisija, predsjednici poslaničkih klubova, predsjednik Komisije za poslove Evropske unije, generalni izvjestilac Komisije za finansije, kao i jedan predstavnik Vlade (uglavnom, ministar koji je zadužen za odnose s Parlamentom).
------	---	--

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma

8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	Član 45. Ustava propisuje da: «se svaki nacrt ili prijedlog zakona razmatra sukcesivno u dva doma Parlamenta s ciljem usvajanja u identičnom tekstu ». Međutim, u slučaju razlike u mišljenju između dva doma, u većini pitanja Vlada ima mogućnost da od Donjeg doma zatraži da donese konačnu odluku.
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći	Dva doma mogu se složiti o identičnom tekstu nekog zakona nakon jednog ili dva čitanja. Ako se razlika u mišljenjima nastavi nakon dva čitanja, moguće je pokrenuti proceduru usaglašavanja. Usaglašavanje provodi mješovita paritetna komisija (CMP). Obračanje ovoj komisiji nije obavezno, ali uspjeh ove formule predstavlja skoro nezaobilaznu fazu u zakonodavnoj proceduri kad ne dođe do slaganja između dvaju domova poslije jednog ili dva čitanja. Mješovitu paritetnu komisiju (CMP) čini sedam poslanika i sedam senatora. Zadatak komisije je da

	korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	pronađe kompromis o onim odredbama o kojima dva doma nisu glasala identično. Ako komisija utvrdi zajednički tekst, njega zatim odobrava svaki od dva doma, na svojoj sjednici, nakon glasanja. U slučaju neuspjeha komisije, poslije još jednog čitanja u svakom domu, Vlada može zatražiti od Donjeg doma (Predstavnički dom) da donese konačnu odluku.
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	/
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	Nijedan.
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	Nijedan.
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Da.
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Kako je rečeno u tekstu iznad, Ustav propisuje opći princip po kojem zakon treba da usvoje dva doma u identičnom tekstu. Međutim, ovaj princip ravnopravnosti Vlada može zaobići, tj. ona može, u slučaju da se dva doma nikako ne mogu složiti u mišljenjima, tražiti od Predstavničkog doma (Državna skupština), koji je izabran na općim direktnim izborima, da sebe proglasi posljednjom instancom. Tada se kaže da Predstavnički dom ima « posljednju riječ ». Ipak, za određene kategorije zakona Predstavnički dom ne može imati posljednju riječ i neophodna je saglasnost Senata. To se odnosi na ustavne zakone čiji je cilj izmjena Ustava Francuske i na organske zakone (organski zakon je zakon koji utvrđuje načine primjene Ustava) koji se odnose na Senat.
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Ne.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	/

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Pravo zakonodavne inicijative imaju Vlada i članovi Parlamenta. Senatu se mogu podnositi Vladini prijedlozi zakona, prijedlozi zakona koje su usvojili poslanici Predstavničkog doma i prijedlozi zakona čiji su predlagači senatori.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	Prijedlozi zakona čiji su predlagači članovi Parlamenta prvo se razmatraju u onom domu kojem pripadaju članovi Parlamenta koji su predložili tekst zakona. Vladini prijedlozi zakona mogu se u prvom čitanju razmatrati bilo u Senatu bilo u Predstavničkom domu, osim finansijskih prijedloga zakona (budžet) i prijedloga zakona o finansiranju socijalne skrbi, koji se prvo podnose Predstavničkom domu, i osim prijedloga zakona čiji je glavni predmet teritorijalna organizacija, koji se prvo podnose Senatu.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Ustavom Pete Republike.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	<p>Teoretski, broj čitanja u svakom domu je neograničen. U praksi, broj čitanja može se ograničiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako Vlada odluči da pokrene ubrzanu (hitnu) proceduru, u svakom domu se obavlja po jedno čitanje prije moguće sjednice mješovite paritetne komisije (CMP) (pogledati u tekstu iznad); - na kraju drugog čitanja u oba doma, u slučaju da se mišljenja domova razlikuju, Vlada može zatražiti sjednicu mješovite paritetne komisije (procedura usaglašavanja); - na kraju drugog čitanja u oba doma, u slučaju da se mišljenja domova razlikuju, predsjednici dvaju domova mogu zatražiti sjednicu mješovite paritetne komisije (procedura usaglašavanja) kad se radi o tekstu čiji su predlagači članovi Parlamenta; - prijedlog finansijskog zakona i prijedlog zakona o finansiranju socijalne skrbi ne može biti predmet više od jednog čitanja u oba doma. Maksimalan rok za održavanje rasprave čak je utvrđen Ustavom. <p>Tokom prvog čitanja prijedlog zakona se razmatra u cjelini. U kasnijim čitanjima razmatraju se samo one odredbe o kojima nije postignuta saglasnost.</p>
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili	Vlada može svoje prijedloge zakona povući u svim fazama prije konačnog usvajanja. Senator koji je autor prijedloga zakona može ga povući uvijek, čak i kad rasprava o njemu počne. Ako drugi senator preuzme taj prijedlog zakona, rasprava se nastavlja.

fazi?	
-------	--

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)		
10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	U principu, za validnost glasanja potrebno je prisustvo apsolutne većine članova koji čine Senat u sali Senata. Međutim, glasanje je važeće s bilo kojim brojem glasača ako, prije početka glasanja, od Biroa nije zatraženo da konstatira broj prisutnih, ili ako je, nakon što je od njega zatraženo konstatiranje broja prisutnih i on to učinio, Biro objavio da Senat ima broj prisutnih koji je dovoljan za glasanje. Biro mogu pozvati da konstatira broj prisutnih samo na pismeni zahtjev 30 senatora, čije prisustvo treba biti konstatirano prozivanjem.
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Glasanje u Senatu obavlja se apsolutnom većinom onih koji glasaju.
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).		

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona		
12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Nakon što Parlament usvoji zakon potpisuju ga predsjednik Republike, premijer, kao i nadležni ministri.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Predsjednik Republike proglašava zakone u roku od petnaest dana nakon što se Vladi dostavi zakon kojega je Parlament konačno usvojio. Zakoni se tada objavljuju u « Službenom listu Republike Francuske (Zakoni i uredbе) » (« <i>Journal Officiel de la République française (Lois & décrets)</i> »).
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	Zakon je primjenjiv jedan dan nakon njegovog objavljivanja u Službenom listu, ako sam zakon ne sadrži drugačije odredbe o datumu svog stupanja na snagu.

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma		
13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	<p>Pored usvajanja zakona, kontrolna funkcija je druga bitna funkcija Senata.</p> <p>Kontrola rada Vlade provodi se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na plenarnim sjednicama Senata (pitanja, rasprave); - i, kontinuirano, kroz rad komisija i delegacija Senata: putem istražnih komisija, putem budžetske kontrole komisije za finansije, putem informativnih misija (posjeta), informativnih izvještaja, saslušavanja. <p>Kontrolno djelovanje Senata pokriva sve oblasti javnih aktivnosti.</p> <p>Senat isto tako kontrolira primjenu zakona koje je Parlament usvojio kako bi utvrdio da li Vlada provodi mjere potrebne za primjenu principa utvrđenih tim zakonima.</p> <p>Na kraju, Senat obavlja i stručno ocjenjivanje u različitim oblastima (nauka i tehnologija, decentralizacija, socijalna skrb, ekonomske perspektive, prava žena, obavještajne službe).</p>
14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)		
14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	<p>Nadležnost Senata u oblasti kontrole odnosi se na praćenje propisa Evropske unije.</p> <p>Ta kontrola se vrši uglavnom na dva načina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvo, postoji kontrola Vladine politike po pitanjima Evropske unije u okviru primjene člana 88-4. Ustava (najstariji oblik kontrole). Ova kontrola odnosi se na "prijedloge zakonodavnih akata i drugih akata Evropske unije" koje Vlada dostavlja kao i "na svaki dokument koji je nastao u određenoj instituciji Evropske unije"; - drugo, postoji kontrola subsidijarnosti¹, koja se odnosi na prijedloge zakonodavnih akata Evropske unije, a njeni principi utvrđeni su Protokolom broj 2 o primjeni principa subsidijarnosti i proporcionalnosti, koji je aneks Lisabonskog ugovora. <p>Uz ove dvije vrste kontrole, od septembra 2006. godine postoji još i neformalna procedura direktnog političkog dijaloga s Evropskom komisijom ("Barosoova inicijativa").</p>

¹ Subsidijarnost je jedan od principa koje Evropska unija primjenjuje u procesu donošenja odluka, a definiran je članom 5. Ugovora o uspostavljanju Evropske zajednice. On podrazumijeva donošenje odluka na onom nivou na kojem je to najefikasnije, najpraktičnije. Svrha ovog principa je da se odluke donose što je moguće bliže građaninu i da se stalno provjerava da li je djelovanje na nivou Evropske unije opravdano u svjetlu mogućnosti koje postoje na državnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Ovaj princip povezan je s principom proporcionalnosti i principom neophodnosti.; n.p.

14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	<p>Osim praćenja izrade propisa Evropske unije, Senat, zahvaljujući Komisiji za poslove Evropske unije, ima i funkciju da obavlja jednu opću informativnu misiju parlamentaraca o pitanjima Evropske unije. U tu svrhu Komisija za poslove Evropske unije objavljuje informativne izvještaje o određenim temama, koji se pripremaju kroz saslušanja.</p> <p>Između ostalog, treba podsjetiti da Senat učestvuje u različitim forumima međuparlamentarne saradnje u okviru Evropske unije.</p>

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	<p>Predsjednik Republike i Vlada, kao izvršni organi vlasti, nadležni su za vanjsku politiku.</p> <p>Međutim, Senat prati pitanja vanjske politike, posebno kroz rad Komisije za vanjske poslove i odbranu (saslušavanja, izvještaji). Ova komisija razmatra prijedloge zakona o ratifikaciji međunarodnih ugovora i sporazuma.</p> <p>I konačno, rasprave o vođenju vanjske politike Francuske mogu se organizirati na javnoj sjednici, bez mogućnosti glasanja.</p> <p>Ustav Francuske izričito predviđa organiziranje takve rasprave u u jednom određenom slučaju : kada se francuske oružane snage poziva na intervenciju u inozemstvu. Uz to, upravo u tom slučaju, ako trajanje intervencije prelazi četiri mjeseca, Vlada mora molbu za produženje podnijeti na odobrenje Parlamentu. Ako Senat odbije da da takvo odobrenje, Vlada može tražiti od Predstavničkog doma da da konačnu riječ.</p>
-------	--	---

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Ne.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	/

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.	

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR SENATA IRSKE

13.	Naziv Parlamenta	Houses of the Oireachtas
14.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	Seanad
15.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	60

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Da.
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	21 godina.
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovníkom i td.)?	<p>Ustavom, članom 18.2, koji se također poziva na član 16.1.1.</p> <p>Član 18.2. Da bi bila kvalifikovana da bude član Seanad Éireann (Senata), osoba mora biti kvalifikovana da bude član Dáil Éireann (Predstavničkog doma).</p> <p>Član 16.1.1. Svaki građanin, bez obzira na spol, koji je napunio 21 godinu i koji se po ovom Ustavu i po zakonu ne smatra onesposobljenim, kvalifikovan je da bude član Dáil Éireann (Predstavničkog doma).</p>

4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Postoje tri načina izbora/imenovanja: <ul style="list-style-type: none"> - 43 člana biraju se indirektno, - 11 članova imenuje premijer (Taoiseach), - 6 članova biraju studenti univerziteta.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	43 senatora biraju se indirektno na sljedeći način: pet panela (<i>grupe, liste, n.p.</i>) koji predstavljaju interese struka (kultura i obrazovanje, poljoprivreda, rad i radni odnosi, industrija, trgovina i javna uprava) biraju 43 senatora, a izborno tijelo tih pet panela čine članovi lokalnih organa vlasti, članovi Predstavničkog doma i odlazeći senatori (otprilike 1000 birača). 6 senatora biraju studenti dvaju univerziteta: <ul style="list-style-type: none"> - tri senatora biraju studenti Državnog univerziteta Irske (NUI), - tri senatora biraju studenti Univerziteta Dablin (Trinity College). U 2007. godini oko 100.000 studenata Državnog univerziteta Irske i oko 50.000 studenata Univerziteta Dablin registrovalo se za glasanje. 11 senatora imenuje premijer. To je završna faza izbora za Senat i ona obezbjeđuje vladinu većinu u Senatu.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne. Ustav to zabranjuje. Član 15.14. Ustava: Niko ne može u isto vrijeme biti član oba doma Parlamenta. Ako osoba koja je već član jednog od domova postane članog drugog doma, odmah se smatra da je napustila svoju prvu funkciju.

5. Mandat članova Gornjeg doma		
5.a)	Trajanje mandata	Maksimalno pet godina.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ustav propisuje da se izbori za Senat moraju održati u roku od 90 dana od dana raspuštanja Donjeg doma (Dáil). Član 16.5 Ustava propisuje da je maksimalno trajanje mandata u Donjem domu sedam godina, dok Izborni zakon (1992) propisuje održavanje izbora svakih pet godina. Član 18.8-9 Ustava: 8. Opći izbori za Seanad Éireann (Senat) održavaju se najkasnije 90 dana nakon raspuštanja Dáil Éireann (Predstavničkog doma). Prva sjednica Senata poslije općih izbora održava se na dan koji utvrdi predsjednik na savjet premijera. 9. Svaki član Senata obavlja svoju funkciju do dana prije održavanja sljedećih općih izbora za Senat nakon njegovog izbora ili imenovanja, osim ako umre, da ostavku ili postane diskvalificiran.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma		
6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Predsjedavajući (Cathaoirleach) Senata bira se između članova Senata (član 4. Poslovnika Senata).
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rukovodi pripremom dnevnog reda. 2. Daje riječ govornicima i sva obraćanja moraju biti upućena predsjedavajućem. 3. Postavlja pitanja domu kako je potrebno, nadzire glasanje i proglašava rezultate. 4. Ima ovlasti da zaustavi nered, da provede hitno poštovanje pravila. Može narediti članovima da izađu iz sale ili predložiti ih za suspenziju od strane Doma na određeno vrijeme. 5. U slučaju velikog nereda može obustaviti ili prekinuti sjednicu Doma. <p>Ustav također propisuje da je predsjedavajući Senata član Predsjedničke komisije² (<i>komisija predsjednika države, n.p.</i>) i Državnog vijeća³ (<i>savjetodavno tijelo predsjednika države, n.p.</i>).</p>
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Poslovníkom Senata http://www.oireachtas.ie/documents/proceduraldocuments/SeanadSO2007.pdf
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Da, postoji zamjenik predsjedavajućeg (Leas –Cathaoirleach). Uz to, postoji panel (<i>grupa, n.p.</i>) privremenih predsjedavajućih. (SO 14)
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	Ne. U odsustvu predsjedavajućeg njegov zamjenik preuzima funkcije predsjedavajućeg.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma		
7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Dnevni red predlaže predsjedavajući Senata, a Dom daje saglasnost.

² U slučaju odsustva, onesposobljenosti, smrti, ostavke, uklanjanja sa funkcije ili neobavljanja funkcije predsjednika države, Ustav propisuje da Predsjednička komisija izvršava ovlasti i funkcije predsjednika (član 14.2.1 Ustava).

³ Ustav propisuje da Državno vijeće pruža savjete predsjedniku države o svim stvarima za koje predsjednik to zatraži. Okolnosti u kojima se predsjednik mora konsultirati s Državnim vijećem precizirane su u Ustavu. (član 31.2.1 Ustava)

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma		
8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	Da.
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	<p>Prijedlog zakona podnosi se bilo kojem domu, gdje mora proći kroz pet faza prije nego što se dostavi drugom domu na razmatranje. Tada započinje proces druge faze. Tu se dešava proces usaglašavanja konačnog teksta.</p> <p>Amandmani Senata na prijedlog zakona koji je podnesen Predstavničkom domu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amandmani Senata razmatraju se u Komisiji cijelog Predstavničkog doma. • Amandmani mogu biti prihvaćeni, odbijeni ili izmijenjeni, ili mogu biti podneseni amandmani koji slijede iz njih kao posljedica. • Odluke Komisije može razmotriti Predstavnički dom na osnovu izvještaja Komisije, i može biti podneseno još amandmana. • Predstavnički dom može se složiti s amandmanima Senata i/ili • Predstavnički dom može se ne složiti s amandmanima Senata i može tražiti da Senat ne insistira na njima, i/ili • Predstavnički dom može izmijeniti amandmane Senata, i/ili • Ako je Predstavnički dom uložio još amandmana, od Senata se traži da se složi s njima. <p>Amandmani Predstavničkog doma na prijedlog zakona koji je podnesen Senatu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Po članu 20.2.2 Ustava smatra se da je prijedlog zakona podnesen Predstavničkom domu i on se upućuje Senatu. • Razmatranje od strane Senata započinje u četvrtoj (izvještajnoj) fazi.
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	/
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	/

8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	/
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Da, osim u slučaju finansijskih prijedloga zakona – kada Senat može dati preporuke, ali Predstavnički dom ne mora da ih prihvati.
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Svi zakoni moraju biti usvojeni u oba doma Parlamenta da bi ih predsjednik države mogao potpisati i da bi mogli biti proglašeni.
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Ne. Senat može odbiti prijedlog zakona, a Predstavnički dom može odlučiti da ne uzme u obzir (nadglasa) odluku Senata (član 23.9 Ustava). Najviše što Senat može učiniti jeste da odgodi usvajanje prijedloga zakona za maksimalno 90 dana ili, u slučaju finansijskih zakona, za 21 dan.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	Predsjednik – šef države ne može uložiti veto na prijedlog zakona. Ona/on može prijedlog zakona uputiti Vrhovnom sudu ako postoji pitanje o usklađenosti tog prijedloga zakona ili njegovog dijela s Ustavom (član 26. Ustava).

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Općenito, prijedloge zakona podnosi Vlada bilo kojem od dva doma, ali parlamentarne procedure također omogućavaju da opozicijske partije i nezavisni članovi podnose prijedloge zakona, koji se zovu "Private Members' Bills" (poslanički prijedlog zakona ili prijedlog člana parlamenta). U velikoj većini slučajeva poslanički prijedlozi zakona ne uspijevaju proći dalje od rasprave u drugom čitanju, ali neki od njih su postali zakon.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	Uz dva izuzetka, "javni prijedlog zakona" (Vladin prijedlog zakona) može započeti svoj prolazak kroz domove Parlamenta bilo u Predstavničkom domu bilo u Senatu. Finansijski zakoni, koji se zovu "novčani prijedlozi zakona", i prijedlozi zakona koji predlažu izmjene Ustava moraju biti podneseni prvo Predstavničkom domu. Poslanički/senatorski prijedlozi zakona moraju biti podneseni prvo Senatu. Takvi prijedlozi su izuzetno rijetki, a primjenjuju se na povelje, kompanije i stvari o kojima nema utvrđene javne politike (<i>misli se na mjere vlade, n.p.</i>).
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Članom 20. Ustava.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u	Svaki prijedlog zakona mora proći kroz pet faza u oba doma. Kad se prijedlog zakona uputi u drugi dom, tu počinje njegova druga faza, jer je prije toga u proceduru već stavljen u drugom domu.

	svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	Faze u svakom od dva doma: 1. faza – podnošenje prijedloga zakona, 2. faza – opća rasprava o principima prijedloga zakona, nema ulaganja amandmana, 3. faza – komisijska faza, gdje se prijedlog zakona detaljno razmatra član po član, s amandmanima, 4. faza – izvještajna faza, u kojoj se može uložiti još amandmana, 5. faza – konačna faza, u kojoj više nema ulaganja amandmana.
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	Da, prijedlog zakona može biti povučen u bilo kojoj fazi, uz saglasnost Doma.

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)

10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	12 senatora.
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Prostom većinom.
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	Svaki put kad treba donijeti neku odluku predsjedavajući Doma izgovara pitanje i traži od senatora da kažu “da (za)” ili “ne (protiv)”. Zatim, na osnovu odgovora, predsjedavajući proglašava rezultat. Svaki senator može zatražiti glasanje, i u tom slučaju se provodi elektronsko glasanje i bilježi se kako je glasao svaki senator. Poslovnik Senata (članovi 59. – 62.) detaljno propisuje pravila glasanja.

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).

--	--	--

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona

12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Predsjednik (<i>predsjednik države, n.p.</i>).
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i	Predsjednik potpisuje zakon i proglašava prijedlog zakona zakonom na dan kada je potpisan, osim ako zakoni propisuju kasnije stupanje na snagu putem ministarske naredbe.

	objavljaju? Ako da, gdje?	Obavještenje o stupanju zakona na snagu objavljuje se u Službenim novinama Irske (Iris Oifigúil). Zakoni se objavljuju i na irskom i na engleskom jeziku, a objavljuje ih Vladina štamparija. Zakoni su također dostupni na web-stranici Parlamenta.
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	Članom 25.4.1 Ustava.

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma

13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Senat razmatra zakone, izjave i prijedloge. Senatori koji su članovi zajedničkih komisija prate aktivnosti Vladinih resora, uključujući razmatranje procjena.
-------	---	--

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)

14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	Četiri senatora su članovi Zajedničke komisije za nadzor nad pitanjima Evropske unije. To je parlamentarna komisija zadužena za kontrolu prijedloga propisa Evropske unije i za uticaj na Vladinu pregovaračku poziciju na nivou Vijeća Evropske unije. Zadaci ove komisije, sa funkcijama i ovlastima, mogu se vidjeti na web-stranici na: Link na web-stranicu Komisije:
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Šest senatora su članovi Zajedničke komisije za poslove Evropske unije. Rad ove komisije prvenstveno je vezan za informacije o politikama i zakonodavnim prijedlozima koji potiču od Evropske unije. Prioriteti ove komisije su pitanja Evropske unije koja su od posebnog značaja za Irsku. Link na web-stranicu Zajedničke komisije za poslove Evropske unije:

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	<p>Član 15.6 Ustava daje Predstavničkom domu, Senatu i predsjedniku države pravo podizanja i održavanja oružanih snaga.</p> <p>Ustav daje Vladi izvršnu nadležnost u vezi sa vanjskim odnosima. Osim podizanja vojske, Ustav samo Predstavničkom domu daje ostale ovlasti u oblasti vanjske politike, a to su zaključivanje međunarodnog sporazuma koji stvara troškove Ministarstvu finansija i objava rata.</p>
-------	--	---

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

		Poslanički prijedlozi zakona mogu biti prvo podneseni samo Senatu.
--	--	--

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Ne.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	/

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.

		<p>Član 22. Ustava definira finansijski prijedlog zakona – predsjedavajući Predstavničkog doma potvrđuje da je neki prijedlog zakona finansijski prijedlog zakona.</p> <p>Član 22.1.1 Ustava: Finansijski prijedlog zakona znači prijedlog zakona koji sadrži samo odredbe koje se bave svim ili nekim od sljedećih stvari: nametanjem, ukidanjem, oslobađanjem od, izmjenom ili reguliranjem poreza; nametanjem isplate duga ili drugih finansijskih namjena trošenja javnog novca ili izmjenama ili ukidanjem takvih troškova; nabavkom; odobravanjem, prijemom, kontrolom, izdavanjem ili revizijskom kontrolom računa javnog novca; podizanjem ili garancijom kredita ili njegovim vraćanjem; pitanjima koja su podređena i sporedna ovim stvarima ili nekim od njih.</p> <p>Ustav Irske dostupan je na web-stranici: http://www.taoiseach.gov.ie/upload/static/256.htm</p> <p>Zakoni su dostupni na web-stranici Parlamenta: http://acts.oireachtas.ie/</p> <p>Poslovnik Seanta dostupan je na web-stranici na linku: http://www.oireachtas.ie/documents/proceduraldocuments/SeanadSO2007.pdf</p>
--	--	---

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR NJEMAČKOG BUNDESRATA

16.	Naziv Parlamenta	The German Bundestag (Parlament Njemačke)
17.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	The Bundesrat
18.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	Bundesrat čini 69 članova 16 njemačkih pokrajinskih vlada.

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Ne postoji dobna granica za članove Bundesrata.
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	/
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovnikom i td.)?	/

4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Članove Bundesrata imenuju njihove pokrajinske vlade.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	Nema posebne procedure.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne.

5. Mandat članova Gornjeg doma

5.a)	Trajanje mandata	Obično trajanje mandata korespondira sa trajanjem mandata parlamenta. Ali članovi Bundesrata mogu biti opozvani i ranije.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ne postoji akt koji regulira trajanje mandata. Ustav Njemačke propisuje u članu 51. da članove Bundesrata imenuju i opozivaju njihove pokrajinske vlade.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma

6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Pokrajine imaju jednak pristup funkciji predsjednika Bundesrata. Svake godine premijer druge pokrajine bira se za predsjednika Bundesrata. Redoslijed po kojem se to dešava utvrđuje se na osnovu broja stanovnika pokrajina. Rotirajući ciklus započinje premijerom pokrajine koja ima najveći broj stanovnika. O ovoj proceduri dogovorili su se premijeri pokrajina 1950. godine.
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	Glavna predsjednikova dužnost je sazivanje i predsjedavanje plenarnim sjednicama Bundesrata. U zakonskom smislu, on/ona predstavlja Saveznu Republiku Njemačku u svim stvarima koje se tiču Bundesrata. Uz to, Ustav dodjeljuje predsjedniku Bundesrata posebnu dužnost izvan sfere njegove/njene funkcije: on/ona preuzima dužnost predsjednika Njemačke ako je predsjednik spriječen da obavlja svoju dužnost.
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Predsjedavanje Bundesratom regulirano je članom 52. Ustava Njemačke i Poslovníkom Bundesrata.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Predsjedniku Bundesrata pomažu dva potpredsjednika, koji ga/nju savjetuju u izvršavanju dužnosti i zamjenjuju u njegovom/njenom odsustvu. Predsjednik Bundesrata i dva potpredsjednika zajedno čine Predsjedništvo (Prezidijum).
6.e)	Da li se predsjedavajući l	Tokom jednogodišnjeg mandata nema rotacije, osim u situacijama kada je potrebno zamjenjivati

	zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	predsjednika.
--	--	---------------

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Preliminarni dnevni red utvrđuje predsjednik, uz podršku sekretara Bundesrata. Na početku plenarne sjednice Dom utvrđuje ovaj preliminarni dnevni red kao definitivni.
------	---	--

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma

8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	<p>U principu, svaki zakon treba da prođe kroz Bundesrat i oba doma moraju se usaglasiti o njemu.</p> <p>Ali u okviru ovlasti Bundesrata pravi se razlika između dviju vrsta prijedloga zakona: “prijedloga zakona koji zahtijevaju saglasnost” i “prijedloga zakona na koje se daje primjedba”.</p> <p>“Prijedlozi zakona na koje se daje primjedba” ne zahtijevaju odobrenje Bundesrata. Bundesrat može dostaviti primjedbu u roku od dvije sedmice od zaključivanja procesa medijacije. To znači da će Bundestag (Predstavnički dom) morati podvrgnuti taj prijedlog zakona još jednom čitanju. Ako se Bundestag ne slaže s primjedbom Bundesrata, može nadglasati primjedbu (koja je usvojena apsolutnom većinom u Bundesratu) svojom apsolutnom većinom. Ako je primjedba Bundesrata bila zasnovana na dvotrećinskoj većini, za njeno nadglasavanje u Bundestagu potrebna je dvotrećinska većina glasova onih koji glasaju (ta većina također mora predstavljati većinu članova Bundestaga). Ako je primjedba nadglasana, prijedlog zakona može se potpisati i proglasiti uprkos neodobravanju Bundesrata.</p>
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr.	Ako postoje razlike u mišljenju između Bundestaga i Bundesrata o sadržaju prijedloga zakona, Komisija za medijaciju podnosi kompromisne prijedloge. Komisija za medijaciju je stalna zajednička

	zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	komisija u kojoj su Bundestag i Bundesrat jednako zastupljeni. Članovi ove komisije nisu obavezani instrukcijama. Ova komisija može samo dati prijedloge, ona nema ovlasti za donošenje odluka u vezi sa sadržajem prijedloga zakona. Svaki konačni prijedlog ove komisije moraju prihvatiti i Bundestag i Bundesrat u odvojenom glasanju.
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	Prijedlozi zakona koji zahtijevaju saglasnost ne mogu postati zakoni ako Bundesrat ne da izričito odobrenje.
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	Nijedan.
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	Većina uredbi koje donosi Vlada Njemačke zahtijevaju odobrenje Bundesrata, ali nikada ne zahtijevaju odobrenje Bundestaga.
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	<p>Bundesrat ima "prvu riječ" u parlamentarnoj obradi prijedloga zakona čiji je predlagač Vlada, jer Vlada Njemačke mora podnijeti svoje prijedloge direktno Bundesratu radi komentara. U ovoj fazi ocjena Bundesrata o prijedlogu zakona nije obavezujuća za Vladu ili za Bundestag. Ipak, ta prva ocjena je značajan znak kakva će biti druga ocjena i konačna riječ Bundesrata u "drugom čitanju". Ove ocjene se ne mogu ignorirati. Ako se poslije toga Bundesrat ne složi sa verzijom prijedloga zakona koju je usvojio Bundestag, može se obratiti Komisiji za medijaciju u roku od tri sedmice.</p> <p>U vezi s uredbama, Bundesrat može suodlučivati o sadržaju uredbi na ravnopravnoj osnovi sa Vladom: često su određene izmjene u uredbama uslov da Bundesrat da odobrenje. Kabinet Vlade ili ovlaštene ministar moraju ili proglasiti uredbu s izmjenama koje je zatražio Bundesrat ili je u potpunosti odbaciti.</p>
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	<p>Prijedlozi zakona koji zahtijevaju saglasnost mogu se klasificirati u tri grupe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prijedlozi izmjena Ustava. Oni zahtijevaju odobrenje Bundesrata dvotrećinskom većinom. - prijedlozi zakona koji utiču na finansije pokrajina. To su prvenstveno prijedlozi zakona koji se odnose na poreze koji uključuju pokrajine ili lokalne organe vlasti.

		- prijedlozi zakona koji utiču na administrativnu/upravnu nadležnost pokrajina.
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veťa</i> na usvajanje zakona?	Za "prijedloge zakona koji zahtijevaju saglasnost" potrebno je odobrenje Bundesrata. Ako Bundesrat odbije da da odobrenje, može se primijeniti rad Komisije za medijaciju radi postizanja kompromisa o prijedlogu zakona. Međutim, ako Bundesrat i dalje odbija da da odobrenje, zakon je odbijen.
8.i)	U slučaju <i>veťa</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	Kad Bundesrat odbije da da odobrenje za "prijedlog zakona koji zahtijeva saglasnost", to se ne može nadglasati kvalificiranim vetom. Kad Bundesrat ne da odobrenje na "prijedlog zakona na koji se daje primjedba", to se može nadglasati (molimo pogledajte odgovor na pitanje 8.a).

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Zakonodavni prijedlozi Vlade Njemačke moraju prvo biti podneseni Bundesratu. Uz to, sam Bundesrat ima pravo podnositi prijedloge zakona. Ako na prijedlog jedne ili više pokrajina Bundesrat usvoji svoj zakon, on se upućuje Vladi radi komentara. Ova pitanja su regulirana članom 76. Ustava.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	Zakonodavni prijedlozi Vlade prvo se razmatraju u Bundesratu. Zakonodavni prijedlozi Bundestaga prvo se razmatraju u samom Bundestagu. Ako Bundestag usvoji prijedlog zakona, on se upućuje Bundesratu. Zakonodavni prijedlozi prvo se razmatraju u Bundesratu, zatim se upućuju Vladi radi komentara, a zatim se upućuju na razmatranje Bundestagu.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Članom 76. Ustava.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	Postoje dva čitanja u Bundesratu i obično tri čitanja u Bundestagu, pri čemu su često drugo i treće čitanje objedinjeni.
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili	U svakoj fazi – prije glasanja.

fazi?	
-------	--

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)		
10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	Potrebni kvorum je većina glasova Bundesrata, što znači najmanje 35 glasova.
10.b)	Kako se odluke donose (prostim većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Odluke Bundesrata moraju se usvojiti apsolutnom većinom glasova. Amandmani na Ustav zahtijevaju dvotrećinsku većinu.
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	<p>Budući da su članovi Bundesrata također članovi svojih pokrajinskih vlada, rad Bundesrata se uglavnom obavlja u glavnim gradovima pokrajina. Svake godine se održi oko 13 plenarnih sjednica u trosedmičnim intervalima. Vlada Njemačke podnosi svoje prijedloge Bundesratu šest sedmica prije datuma održavanja plenarne sjednice. Prijedlozi iz Bundestaga podnose se tri sedmice unaprijed. Svi prijedlozi se odmah proslijeđuju nadležnim komisijama. Koliko god je to moguće, oni se štampaju na dan primitka i dostavljaju se članovima Bundesrata. Komisije moraju završiti svoje rasprave dvije sedmice prije plenarne sjednice. Preporuke za plenarnu sjednicu sačinjavaju se na sjednicama komisija Bundesrata. Sastavlja ih sekretar nadležne komisije u štampanom obliku i one predstavljaju osnovu za dalje odluke koje će se donijeti u glavnim gradovima pokrajina. Kabineti pokrajina (<i>kabineti vlada, n.p.</i>) odlučuju da li članovi Bundesrata imaju obavezu da slijede određene instrukcije u pojedinačnim slučajevima, kako treba glasati i da li su potrebni dodatni prijedlozi. Dva dana prije plenarne sjednice dužnosnici koji se bave pitanjima Bundesrata u uredima pokrajina, zajedno s vodećim dužnosnicima sekretarijata i Stalnog savjetodavnog vijeća, analiziraju pitanja koja su na dnevnom redu u svjetlu odluka kabineta dotične pokrajine. Neposredno prije početka plenarne sjednice redovno se održava kratki povjerljivi sastanak članova Bundesrata – “preliminarna rasprava”.</p> <p>Na javnoj plenarnoj sjednici odluke se usvajaju pojedinačno o svakom prijedlogu. Istoga dana one se upućuju Vladi ili drugom nadležnom organu vlasti, a zatim se objavljuju u štampanom obliku zajedno sa zapisnikom sa sjednice.</p>

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).
--

--	--	--

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona		
12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Usvojene zakone potpisuje predsjednik Njemačke.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Objavljuju se u Službenim novinama Njemačke.
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	Članom 82. Ustava.

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma		
13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Aktivnost Bundesrata u oblasti nadgledanja većinom ima oblik uključenosti u zakonodavni proces. Članovi Vlade imaju pravo, a po zahtjevu i obavezu, da učestvuju na plenarnim sjednicama i sjednicama komisija.

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)		
14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	Bundesrat, kojega u hitnim slučajevima predstavlja Komora za evropske poslove, daje svoje mišljenje o prijedlozima uredbi i direktiva Evropske unije koji mu se podnesu. To ocjenjivanje rezultira sveobuhvatnim raspravama u komisijama Bundesrata. Opseg uticaja Bundesrata u vezi s propisima EU zavisi od datog prijedloga Evropske unije. Zavisno od toga da li taj prijedlog samo malo ili značajno utiče na interese pokrajina, Vlada Njemačke mora ili tek uzeti u obzir stav Bundesrata ili dati mu najveće moguće poštovanje u pregovorima u Vijeću Evropske unije. U slučaju kada prijedlog koji je značajan za pokrajine dobije dovoljnu većinu u Bundesratu Vlada Njemačke mora zastupati samo stav pokrajina. Ako se prijedlozi Evropske unije tiču stvari koje spadaju u nadležnost pokrajina, predstavnici pokrajina direktno učestvuju u pregovorima u Briselu. Ako se prijedlog odnosi na oblast kulture, školskog obrazovanja ili emitovanja radio i TV programa,

		pregovore u Vijeću Evropske unije ne vodi državna vlada, nego pokrajinski ministar. U takvim slučajevima Bundesrat određuje ministra zaduženog za pregovore i utvrđuje njegovu ili njenu pregovaračku poziciju. Uz to, postoje prava po Lisabonskom ugovoru: princip subsidijarnosti kroz sistem ranog upozoravanja i uslov da postoji odobrenje parlamenta za prenošenje nadležnosti na EU.
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Nema specifičnih nadležnosti. Bundesrat je član nekih udruženja EU, npr. COSAC ⁴ -a.

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	Međunarodni ugovori koji reguliraju odnose Njemačke s drugim državama ili koji se odnose na pitanja državnog zakonodavstva zahtijevaju "saglasnost ili učešće odgovarajućih zakonodavnih tijela u obliku zakona". To znači da zakon o nekom međunarodnom ugovoru zahtijeva saglasnost Bundesrata u slučaju kada bi usvajanje domaćeg zakona sa sličnim sadržajem također zahtijevalo saglasnost Bundesrata, u skladu s Ustavom.
-------	--	---

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

--	--	--

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Ne.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	/

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.

--	--	--

⁴ COSAC je udruženje parlamentarnih komisija za poslove Evropske unije parlamenta država članica Evropske unije, n.p.

--	--	--

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR SENATA ŠPANIJE

19.	Naziv Parlamenta	CORTES GENERALES
20.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	SENATE (SENADO) - Senat
21.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	264 (208 koji se biraju direktno + 56 koje imenuju skupštine autonomnih zajednica)

4. Izbor članova Gornjeg doma

4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Najmanje 18 godina. Nema gornje granice.
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	-
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovnikom i td.)?	Izbornim zakonom (ley orgánica 5/1985, de regimen electoral general).
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Vidjeti 3.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	208 članova biraju se direktno: u svakoj provinciji četiri senatora se biraju općim, direktnim i tajnim glasanjem, ali za Kanare i Balearske otoke broj senatora je promjenljiv; svaki birač može dati do tri glasa; konsekvntno to dovodi do većinskog rezultata u svakoj provinciji i u ukupnom rezultatu. 56 članova imenuju skupštine autonomnih zajednica: poslanički klubovi političkih partija u svakoj skupštini imenuju senatore proporcionalno broju svojih članova. Ponekad imenovani senator mora biti član te skupštine, a u nekim drugim slučajevima to nije uslov.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne.

5. Mandat članova Gornjeg doma

5.a)	Trajanje mandata	Četiri godine.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ustavom.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma

6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Izborom na početku svakog mandata. Član 7. Poslovnika glasi: 1. Samo jedno ime se napiše na svakom listiću za glasanje za izbor predsjedavajućeg, a izabran je onaj kandidat koji dobije apsolutnu većinu glasova onih članova Doma koji su do tog trenutka službeno potvrđeni.
------	--	--

		2. Ako nema apsolutne većine, obavlja se novo glasanje za senatore koji su dobili jednak najveći broj glasova ili, ako takvih nema, za dva kandidata koji su dobili najviše glasova. U ovom drugom krugu glasanja izabran je kandidat koji dobije više glasova.
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	U skladu sa članom 37. Poslovnika, dužnosti predsjedavajućeg su: 1. da u svim zvaničnim funkcijama bude glasnogovornik Doma i njegov predstavnik ex officio, 2. da saziva i predsjedava plenarnim sjednicama Senata, da održava red tokom diskusija, da usmjerava diskusije i da saziva i predsjedava Biroom Senata (<i>rukovodeće tijelo, n.p.</i>), 3. da saziva i predsjedava, ako to smatra korisnim, bilo kojom komisijom Senata, 4. da najavljuje dnevni red plenarne sjednice Senata, 5. da održava komunikaciju sa Vladom i organima vlasti, 6. da potpisuje, zajedno sa jednim od sekretara, poruke koje Senat mora uputiti, 7. da tumači Poslovnik, 8. da popunjava praznine u Poslovniku u konsultaciji sa rukovodstvom Komisije za Poslovnik, 9. da obezbjeđuje poštovanje Poslovnika i da se brine o poštovanju parlamentarne uljudnosti.
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Ustavom i Poslovnikom.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Da. Ima dva potpredsjednika.
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	Ne. Potpredsjednici mogu zamijeniti predsjednika na njegov zahtjev ili kad je odsutan ili kada nije u mogućnosti da obavlja svoje dužnosti.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Član 71. Poslovnika glasi: dnevni red plenarne sjednice utvrđuje predsjednik Senata u dogovoru sa Biroom (<i>rukovodeće tijelo Senata, n.p.</i>) i nakon što čuje mišljenje Odbora predstavnika (glasnogovornika). Predstavnik Vlade može uključiti samo jednu prioritetnu tačku. Odbor predstavnika (glasnogovornika) čine predsjednik Doma i predstavnici poslaničkih klubova.
------	---	---

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma

8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom	Ne. Senat može uložiti veto ili amandmane. U sljedećem čitanju Predstavnički dom može nadvladati taj veto ili može prihvatiti/odbiti te amandmane.
------	--	--

	tekstu?	
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	Prethodno navedena procedura je opća. Samo u veoma specifičnim slučajevima, koji su navedeni u članu 74. Ustava, predviđena je zajednička komisija koja predlaže zajednički tekst: u slučaju neslaganja u vezi s međunarodnim ugovorima, odobrenja sporazuma o saradnji između autonomnih zajednica i fonda za nadoknadu investicijskih troškova. Osim toga, zajednička komisija je potrebna u slučaju neslaganja o prijedlozima zakona o ustavnim reformama.
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	Vidjeti 8.a i 8.b.
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	Nijedan. Svi zakoni moraju proći gore opisanu proceduru.
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	Nijedan.
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Da, kao što je navedeno.
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Vidjeti odgovore više.
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Da, kao što je navedeno.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto	Ne postoji takva vrsta veta.

	kvalificiranom većinom?	
--	-------------------------	--

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Član 108. Poslovnika glasi: Prijedlozi zakona koji potiču iz inicijative samih senatora formuliraju se u artikuliran tekst, kojem se prilaže obrazloženje i, ako je preporučljivo, memorandum sa procjenom ekonomskog troška. Takve prijedloge zakona potpisuje jedan poslanički klub ili 25 senatora.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	U Kongresu (<i>Predstavničkom domu, n.p.</i>), osim onih prijedloga zakona koje su podnijeli senatori u Senatu.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Članom 90. Ustava i poslovnicima oba doma.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	To zavisi od procedure koja se primjenjuje u skladu sa sadržajem prijedloga zakona. U Predstavničkom domu i općenito prvo čitanje se odvija kad se ulažu svi amandmani. Zatim se održava rasprava i glasanje u komisiji, i konačno još jedna rasprava i glasanje plenarnoj sjednici. U Senatu prijedlozi zakona koji dolaze iz Donjeg doma razmatraju se i o njima se glasa u nadležnoj komisiji, a zatim na plenarnoj sjednici.
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	Ima, ali prije nego što ga Senat usvoji u prvom čitanju. Ali vlada može povući prijedlog zakona koji je podnijela u svakom trenutku prije njegovog konačnog usvajanja.

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)		
10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	Član 93. Poslovnika kaže da kvorum za usvajanje odluka predstavlja prisustvo jedne polovine članova plus jednog člana nekog tijela Senata.
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Član 93. Poslovnika kaže da se sporazumi /dogovori usvajaju prostom većinom senatora prisutnih na sjednici, osim kad se radi o posebnim većinama koje su propisane Ustavom ili organskim zakonima i većinama koje su propisane ovim Poslovníkom za izbor osoba.
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	Obično se koristi elektronsko glasanje. Taj sistem prikazuje konačne rezultate pismeno i na elektronskim ekranima: prisutni članovi, za, protiv, suzdržani.

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).		
--	--	--

--	--	--

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona

12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Kralj, ali, osim Kralja, i predsjednik Vlade mora potpisati zakon.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Kralj u jednom aktu potpisuje i proglašava zakon koji je usvojio Parlament (<i>Cortes Generales</i>). Zakon se zatim objavljuje u Službenim novinama (<i>Boletín Oficial del Estado</i>), koje se trenutno objavljuju samo elektronski.
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	Samim zakonom. Pomoćno se primjenjuje Građanski zakon koji propisuje da u slučaju šutnje zakoni stupaju na snagu 20 dana nakon njihovog objavljivanja u Službenim novinama (<i>Boletín Oficial del Estado</i>).

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma

13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Uglavnom putem usmenih i pismenih pitanja, interpelacija, prijedloga i posebnih sjednica sa ministrima i visokim zvaničnicima. Ove inicijative mogu se pokrenuti u komisijama i na plenarnim sjednicama.
-------	---	--

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)

14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	Postoji zajednička Komisija za poslove Evropske unije, koju čine senatori i poslanici Predstavničkog doma. Ova komisija redovno održava sjednice kako bi provodila nadzor nad propisima Evropske unije. Ona može predlagati mjere i odluke u vezi s principom subsidiarnosti ⁵ i u skladu s Protokolom 1 o ulozi državnih parlamenata u Evropskoj uniji i s Protokolom 2 o primjeni principa subsidiarnosti i proporcionalnosti Lisabonskog ugovora. Ova komisija regulirana je Zakonom 8/1994 i Zakonom o njegovim izmjenama 24/2009.
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Primjenjuje se slična procedura. Osim plenarnih rasprava i sjednica s ministrom vanjskih poslova održavaju se i sjednice sa državnim sekretarom za Evropsku uniju, ponekad u ovoj Komisiji, ponekad u Komisiji za vanjske poslove i konačno na plenarnim sjednicama (ovo se odnosi samo na ministra).

⁵ Subsidiarnost je jedan od principa koje Evropska unija primjenjuje u procesu donošenja odluka, a definiran je članom 5. Ugovora o uspostavljanju Evropske zajednice. On podrazumijeva donošenje odluka na onom nivou na kojem je to najefikasnije, najpraktičnije. Svrha ovog principa je da se odluke donose što je moguće bliže građaninu i da se stalno provjerava da li je djelovanje na nivou Evropske unije opravdano u svjetlu mogućnosti koje postoje na državnom, regionalnom ili lokalnom nivou. Ovaj princip povezan je s principom proporcionalnosti i principom neophodnosti.; n.p.

15. Gornji dom i vanjska politika		
15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	Dom daje prethodno odobrenje za međunarodne ugovore prije njihove ratifikacije. Provođenje kontrole Vlade u oblasti vanjskih poslova putem gore navedenih procedura.

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).		

17. Raspuštanje		
17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Da.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	Ustavom.

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.		

GORNJI DOMOVI PARLAMENATA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR ŠVICARSKE

22.	Naziv Parlamenta	Bundesversammlung, Federalna skupština
23.	Naziv Gornjeg doma	Ständerat, Vijeće država

	Parlamenta	
24.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	Vijeće država ima 46 članova koji predstavljaju kantone. Svaki kanton ima dva mjesta, s izuzetkom polukantona Obwald, Nidwald, Basel-City, Basel-Country, Appenzell Outer Rhodes i Appenzell Inner Rhodes (član 150. Ustava).

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Ne
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	-
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovnikom i td.)?	-
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Direktno.
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	Procedura izbora uređena je kantonalnim zakonima (član 150. Ustava). Danas svi kantoni biraju svoje predstavnike u Vijeće država većinom glasova, s izuzetkom kantona Jura, koji još primjenjuje proporcionalnu zastupljenost. Za 45 članova Vijeća izbori se održavaju u isto vrijeme kad i izbori za Državno vijeće (Predstavnički dom). U kantonu Appenzell Inner Rhodes, "Landsgemeinde" (skupština cijele zajednice na otvorenom) bira predstavnika tog kantona u Vijeću država u aprilu, prije izbora za Državno vijeće.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne. Nijedan član Državnog vijeća, Vijeća država, Federalnog vijeća (Vlada) i nijedan sudija Vrhovnog suda ne može u isto vrijeme biti član bilo kojeg drugog od ovih tijela (član 144. Ustava).

5. Mandat članova Gornjeg doma		
5.a)	Trajanje mandata	Četiri godine.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Ustavom (član 145.)

6. Rukovodstvo Gornjeg doma		
6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Svaki dom bira predsjednika doma između svojih članova na mandat od jedne godine (član 152. Poslovnika).
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	Predsjednik predsjedava debatama Vijeća. On ili ona utvrđuje dnevni red sjednica (uzimajući u obzir godišnji program), rukovodi Uredom ⁶ ("Kolegijem") Vijeća i predstavlja Vijeće u vanjskom svijetu. Predsjednik i njegova/njena dva zamjenika čine kolegij predsjednika.
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Poslovníkom Vijeća država, član 4.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Da. U skladu sa članom 34. Zakona o Parlamentu, predsjedavajući kolegij svakog doma čine predsjednik, prvi zamjenik predsjednika i drugi zamjenik predsjednika.
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	Ne.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma		
7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	<p>Ured⁷ ("Kolegij") Državnog vijeća i Ured Vijeća država sastavljaju program parlamentarnih sjednica, imenuju članove komisija i delegacije, definiraju njihove nadležnosti, dodjeljuju im zadatke i prave raspored debata (član 6. Poslovnika Vijeća država, član 37. Zakona o Parlamentu).</p> <p>Član 37. (Konferencija za koordinaciju)</p> <p>1. Ured Državnog vijeća i Ured Vijeća država čine Konferenciju za koordinaciju.</p> <p>2. Konferencija za koordinaciju ima sljedeće dužnosti:</p> <p>a. ona planira aktivnosti Federalne skupštine i koordinira sjednice sa godišnjim planom;</p> <p>b. bavi se stvarima između dva doma i između domova i Federalnog vijeća (Vlada);</p> <p>c. može izdavati naredbe o raspoređivanju osoblja i finansijskih sredstava organima Federalne</p>

⁶ Ured Vijeća država čine predsjednik Vijeća, dva potpredsjednika, jedan brojač glasova i jedan rezervni brojač glasova.

⁷ Ured Državnog vijeća čine predsjednik Vijeća, dva potpredsjednika, četiri brojača glasova i šefovi poslaničkih klubova. (Ured Državnog vijeća i Ured Vijeća država bave se pitanjima procedura, organizacije i rukovođenja svojim Vijećem, prema članu 35. Zakona o Parlamentu. Ova dva ureda zajedno čine rukovodeće tijelo Federalne skupštine, koje je zaduženo za ukupnu koordinaciju (Konferencija za koordinaciju)).

	<p>skupštine;</p> <p>d. bira generalnog sekretara Federalne skupštine. Izbor mora potvrditi Ujedinjena Federalna skupština (<i>zajednička sjednica parlamenta – oba doma, n.p.</i>);</p> <p>e. odobrava formiranje novih poslaničkih klubova u skladu sa kriterijima navedenim u članu 61.</p> <p>3. Federalno vijeće (Vlada) može učestvovati na sastancima Konferencije u savjetodavnom kapacitetu.</p> <p>4. Za odluke Konferencije za koordinaciju potrebna je saglasnost Ureda Državnog vijeća i Ureda Vijeća država. Izbori u skladu sa stavom (2) tačka d) održavaju se primjenom apsolutne većine članova koji glasaju.</p>
--	---

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma		
8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	Da. Federalnu skupštinu (Parlament Švicarske) čine dva doma, Državnog vijeće i Vijeće država, koji imaju iste ovlasti. Za odluke Federalne skupštine potrebna je saglasnost oba doma (član 156. Ustava i član 83. Zakona o Parlamentu).
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	<p>Član 89. i član 91. Zakona o Parlamentu reguliraju proceduru u slučaju razlika:</p> <p>Član 89. (Procedura u slučaju razlika)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kada poslije razmatranja prijedloga zakona postoje razlike između domova, različite odluke svakog doma upućuju se drugom domu na razmatranje, dok se ne postigne dogovor između dva doma. 2. Nakon prvog razmatranja u svakom domu, svako dalje razmatranje ograničeno je isključivo na pitanja o kojima nije postignut dogovor. 3. Jedan dom može ponovo razmatrati svako drugo pitanje samo ako to postane neophodno kao rezultat odluka donesenih u periodu interveniranja ili ako komisije za preliminarne konsultacije oba doma zajednički predlože da se određeno pitanje ponovo razmotri. <p>Član 91. (Imenovanje komisije za usklađivanje)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ako nakon tri detaljne rasprave u svakom domu još uvijek ima razlika, imenuje se komisija za usklađivanje. Ta komisija je zadužena za traženje kompromisnog rješenja. 2. Svaka komisija za preliminarne konsultacije daje po 13 svojih članova u komisiju za usklađivanje. Ako komisija za preliminarne konsultacije jednog doma ima manje od 13 članova, moraju se dodati članovi tako da ih bude 13. Sastav delegacija iz svake komisije reguliran je članom 43. stav (3). 3. Predsjednik komisije prvog vijeća predsjedava komisijom za usklađivanje.
8.c)	Ako ne moraju, koje	-

	zakone moraju usvojiti oba doma?	
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	-
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	-
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	<p>Da. U skladu sa članom 160. Ustava, članom 6. i članom 76. Zakona o Parlamentu, svaki član Federalne skupštine ima pravo predlaganja amandmana:</p> <p>Član 160. (Pravo podnošenja inicijativa i prijedloga)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Svaki član Vijeća, klub, parlamentarna komisija ili kanton ima pravo da podnese inicijativu Federalnoj skupštini. 2. Članovi Vijeća i Federalno vijeće (Vlada) imaju pravo da podnose prijedloge u vezi s tačkama dnevnog reda koje se razmatraju. <p>Član 6. (Proceduralna prava)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Članovi Federalne skupštine imaju pravo da podnose parlamentarne inicijative i parlamentarne proceduralne zahtjeve i da predlažu kandidate za izbor. 2. Oni mogu podnositi prijedloge u vezi sa tačkama dnevnog reda koje su u toku i sa procedurom. <p>Član 76. (Prijedlozi)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Svaki član Skupštine može podnositi prijedloge o stvarima koje su na dnevnom redu radi preliminarnog razmatranja tih prijedloga na Vijeću ili u nadležnoj komisiji. On ili ona može se prijaviti nadležnoj komisiji radi podnošenja parlamentarne inicijative ili prijedloga komisije. 2. Prijedlozi koji se odnose na proceduru moraju se razmatrati odmah. 3. Do trenutka glasanja o prijedlogu zakona u cjelini može se zatražiti ponovno razmatranje bilo kojeg pitanja koje je razmatrano, putem procedure. Odluka o unošenju neke tačke u parlamentarnu proceduru ili u dnevni red ne može biti ponovo razmatrana. 4. Prijedlozi koje je odbila većina članova komisije mogu se podnijeti kao prijedlozi manjine.
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Državno vijeće i Vijeće država imaju iste ovlasti.

8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Oba doma mogu uložiti veto na usvajanje zakona. Ako jedan od domova dva puta odbije da uzme prijedlog zakona u proceduru, on se uklanja sa dnevnog reda Federalne skupštine (član 95. Zakona o Parlamentu). Ako nakon tri rasprave u svakom domu još postoje razlike između dva doma, saziva se komisija za usklađivanje, gdje se mora postići kompromis. Ako bilo koji od dva doma odbije kompromisni prijedlog, prijedlog zakona mora se odbaciti (član 93. Zakona o Parlamentu). Domovi također mogu odbiti prijedlog zakona u konačnom glasanju (član 81. Zakona o Parlamentu).
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma) nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	-

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	U skladu sa članom 160. Ustava i članom 6. Zakona o Parlamentu svaki član Vijeća država (gornjeg doma), klub, parlamentarna komisija ili kanton mogu podnijeti prijedlog zakona.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	Predsjednici oba doma odlučuju da li će određeno pitanje biti razmatrano prvo u Državnom vijeću, a zatim u Vijeću država, ili obrnuto.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Članom 84. Zakona o Parlamentu: Član 84. (Određivanje prvog doma) 1. Stvari kojima se oba doma moraju baviti odvojeno dodjeljuju se jednom od domova da ih razmatra prvi (prvi dom). 2. Predsjednici domova odlučuju o dodjeljivanju pitanja domu na prvo razmatranje. Ako ne mogu postići dogovor, odlučuje se žrijebom.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	Ovo zavisi od dogovora domova. U slučaju da se mišljenja dva doma razlikuju, razlike se izgladuju. Ako se nakon tri rasprave u svakom domu mišljenja još uvijek ne slažu, saziva se komisija za usklađivanje, gdje se kompromis mora postići. Kad se postigne generalna saglasnost o stvari koja se odnosi na izmjene Ustava, ili na zakon ili državnu uredbu čija je posljedica referendum po izboru ili obavezni referendum, ili na odluku Federalne skupštine, konačno glasanje održava se tokom posljednje sjednice u godišnjem kalendaru i u oba doma.

9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	U skladu sa članom 73. Zakona o Parlamentu predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona: Član 73. (Povlačenje iz procedure) 1. Predlagač može povući prijedlog u bilo koje vrijeme prije nego što ijedan od domova donese odluku o tom prijedlogu prvi put. 2. Parlamentarna inicijativa ili kantonalna inicijativa više se ne može povući nakon što je podrži komisija koja je dobila zadatak da obavi preliminarno razmatranje te inicijative.
------	---	---

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)

10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	U skladu sa članom 159. Ustava, domovi imaju kvorum ako je prisutna većina njihovih članova. Odluke se donose većinom onih koji glasaju: Član 159. (Kvorum i potrebna većina) 1. Domovi imaju kvorum ako je većinja njihovih članova prisutna. 2. U oba doma i u Ujedinjenoj Federalnoj skupštini odluke se donose većinom glasova onih koji glasaju. 3. Međutim, saglasnost apsolutne većine članova svakog od dva doma potrebna je za: a. proglašavanje državnog zakona hitnim; b. odredbe o subvencijama, garantnim kreditima ili limitima potrošnje kada uključuju novi neredovni trošak u iznosu većem od 20 miliona franaka ili novi redovni trošak u iznosu većem od 2 miliona franaka; c. povećanje ukupnih troškova u slučaju vanrednih finansijskih potreba u smislu člana 126. stav (3). 4. Federalna skupština može odlukom prilagoditi subvencije u smislu stava (3) tačka b. da budu u skladu s inflacijom.
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Vidjeti 10.a
10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	Vidjeti 10.a

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).

--	--	--

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona		
12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Predsjednik i sekretar svakog od domova potpisuju usvojeni zakon.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Usvojeni zakoni se objavljuju u Službenim novinama.
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	O datumu stupanja zakona na snagu odlučuje Federalno vijeće (Vlada), ili, zavisno od slučaja, datum stupanja na snagu može biti utvrđen u samom zakonu.

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma		
13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	<p>Federalna skupština nadzire aktivnosti Federalnog vijeća (Vlada) i obezbjeđuje ocjenjivanje efektivnosti njegovih mjera (član 169. Ustava i član 170. Ustava).</p> <p>Član 169. (Nadzor) 1. Federalna skupština nadzire Federalno vijeće i Federalnu administraciju, državne sudove i druga tijela kojima su povjereni zadaci Konfederacije.</p> <p>Član 170. (Ocjenjivanje efektivnosti) Federalna skupština obezbjeđuje ocjenjivanje efektivnosti mjera Federalnog vijeća (Vlada).</p> <p>Rad Federalnog vijeća (Vlada) Federalna skupština kontrolira na sljedeće načine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem poslaničkih pitanja (na pitanje se odgovara pismeno i odgovor ne dolazi pred dom), - putem interpelacija, - kroz rasprave o različitim izvještajima Federalnog vijeća (Vlada), - kroz rad svoje Komisije za kontrolu (Geschäftsprüfungskommission), koja je zadužena za praćenje aktivnosti Federalnog vijeća. Komisija za kontrolu i domovi razmatraju godišnje izvještaje Federalnog vijeća (Vlada). - kako bi istražio važna pitanja unutar Federalne administracije, Parlament formira parlamentarne komisije za utvrđivanje činjenica (Parlamentarische Untersuchungskommission). <p>Član 26. Zakona o Parlamentu (Nadzor)</p>

		<p>1. Federalna skupština vrši nadzor nad radom Federalnog vijeća (Vlada) i Federalne administracije, državnih sudova i drugih osoba kojima su povjereni zadaci Konfederacije.</p> <p>2. Federalna skupština vrši nadzor nad budžetom u kontekstu člana 8. Zakona o reviziji od 28. juna 1967.</p> <p>3. Federalna skupština vrši nadzor u skladu sa sljedećim kriterijima:</p> <ol style="list-style-type: none"> zakonitost; pravovremenost; korisnost; efektivnost; ekonomska efikasnost. <p>4. Nadzor ne uključuje ovlast za opoziv ili izmjenu odluka. Nadzor ne uključuje kontrolu sadržaja sudskih odluka.</p>
--	--	--

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)

14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	-
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	-

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	<p>U oblasti vanjske politike Ustav Švicarske dodjeljuje nadležnosti i Federalnom vijeću (Vlada) i Federalnoj skupštini (član 166. Ustava, član 24. Zakona o Parlamentu). Iako ove dvije institucije imaju jednake ovlasti, u praksi Federalno vijeće (Vlada) jasno ima vodeću ulogu. Funkcija Parlamenta u ovoj oblasti uglavnom je ograničena na odobravanje međunarodnih ugovora.</p> <p>Član 166. Ustava (Vanjski odnosi i međunarodni ugovori)</p> <p>1. Federalna skupština učestvuje u oblikovanju vanjske politike i nadzire održavanje vanjskih odnosa.</p>
-------	--	--

		<p>2. Federalna skupština odobrava međunarodne ugovore, s izuzetkom onih koje zaključuje Federalno vijeće (Vlada) u skladu sa zakonskom odredbom ili međunarodnim ugovorom.</p> <p>Član 24. Zakona o Parlamentu (Zajedničko utvrđivanje vanjske politike)</p> <p>1. Federalna skupština prati međunarodna dešavanja i učestvuje u procesu odlučivanja o značajnim pitanjima vanjske politike.</p> <p>2. Federalna skupština odobrava međunarodne ugovore, osim kad Federalno vijeće (Vlada) ima ovlast koja mu je povjerena zakonom ili međunarodnim ugovorom koji je odobrila Federalna skupština da zaključuje takve ugovore po vlastitom nalogu.</p> <p>3. Federalna skupština odobrava međunarodne ugovore koji su predmet referendumima putem usvajanja federalne uredbe. Federalna skupština odobrava ostale međunarodne ugovore putem usvajanja redovne federalne uredbe.</p> <p>4. Federalna skupština učestvuje na međunarodnim parlamentarnim konferencijama i gaji odnose sa parlamentima drugih zemalja.</p>
--	--	--

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Da. Ako narod glasa za potpunu izmjenu Ustava, moraju se održati novi izbori za oba doma.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	<p>Članom 193. Ustava:</p> <p>Član 193. (Potpuna izmjena)</p> <p>1. Potpunu izmjenu Ustava može predložiti narod, ili bilo koji od dva doma, ili o tome Federalna skupština može donijeti odluku.</p> <p>2. Ako inicijativa potiče od naroda ili ako se dva doma ne mogu složiti, narod odlučuje o tome da li treba provesti potpunu izmjenu.</p> <p>3. Ako narod glasa za potpunu izmjenu, održavaju se novi izbori za oba doma.</p> <p>4. Obavezujuće odredbe međunarodnog prava ne smiju se kršiti.</p>

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.

GORNJI DOMOVI PARLAMENTA U EVROPI

UPITNIK

ODGOVOR DOMA LORDOVA PARLAMENTA UJEDINJENOG KRALJEVSTVA

25.	Naziv Parlamenta	Houses of Parliament (Parlament Ujedinjenog kraljevstva)
26.	Naziv Gornjeg doma Parlamenta	The House of Lords (Dom lordova)
27.	Sastav Gornjeg doma – broj članova	707 (na dan 06. april 2010. godine, ne računajući 12 lordova koji su na bolovanju, 16 isključenih koji su postali visoki članovi sudstva i jednog isključenog koji je postao član Evropskog parlamenta. Ukupan broj članova: 736)

4. Izbor članova Gornjeg doma		
4.a)	Postoji li dobna granica za kandidate?	Ne
4.b)	Ako postoji, koja je dobna granica?	/
4.c)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom, Poslovníkom i td.)?	/
4.d)	Kako se članovi biraju (direktno, indirektno, imenovanjem, nasljeđivanjem i td.)?	Članovi se imenuju, s izuzetkom preostalih nasljednih lordova koji se biraju (molimo pogledajte ispod).
4.e)	Molimo vas, objasnite procedure.	<u>Nenasljedni lordovi (čije plemstvo prestaje njihovom smrću)</u> Nenasljedni lordovi Doma lordova se imenuju na sljedeće načine: <u>Na osnovu prijedloga Komisije za imenovanja Doma lordova</u> Komisija za imenovanja Doma lordova je nezavisno državno tijelo koje Kraljici predlaže nepolitičko

	<p>imenovanje lordova i provjerava podobnost svih kandidata, uključujući one koje su predložile političke partije.</p> <p><i>Novogodišnje i rođendanske počasti</i> Ove počasti se dodjeljuju dva puta godišnje i imena nenasljednih lordova često su se objavljivala u isto vrijeme. Međutim, to je postala rijetkost od uspostavljanja Komisije za imenovanja.</p> <p><i>Počasti povodom raspuštanja i ostavki</i> Održavaju se na kraju mandata Parlamenta, kada plemićka titula može biti dodijeljena poslanicima (članovima Donjeg doma) - poslanicima iz svih partija - koji napuštaju Donji dom (House of Commons).</p> <p>Premijeri koji odstupaju sa funkcije također mogu predložiti dodjeljivanje plemićke titule za kolege političare, političke savjetnike ili pristalice.</p> <p><i>Političke liste/"radni lordovi"</i> Lordovi imenovani da povećaju snagu tri glavne partije.</p> <p><i>Ad hoc proglašenja</i> Često se koriste da se proglasi neko ko je imenovan ministrom, a nije već bio lord.</p> <p><i>Nadbiskupi i biskupi</i> Od sredine 19. stoljeća broj biskupa u Domu je ograničen na 26. Ukoliko mjesto postane upražnjeno, na to mjesto se imenuje biskup najviši po službi. Nadbiskupi od Canterburya i Yorka obično dobivaju plemićke titule odlaskom u mirovinu.</p> <p><i>Predsjednici Donjeg doma (Speakers)</i> Tradicionalno, plemićke titule dodjeljuju se bivšim predsjednicima Donjeg doma.</p> <p><u>Lordovi koji to postaju naslijeđem</u></p> <p>Zakon o Domu lordova iz 1999. godine ukinuo je pravo da lordovi koji su to postali naslijeđem sjede i glasaju u Domu lordova. Do tada je bilo oko 700 članova Doma lordova koji su to postali naslijeđem. Dok je Zakon razmatran, usvojen je amandman koji omogućuje da 92 lorda koji su to postali naslijeđem ostanu članovi Doma do naredne faze reforme (do koje još nije došlo). Ta 92 lorda s naslijeđem izabrani su kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15 "dužnosnika", uključujući zamjenike predsjednika Doma lordova i zamjenike predsjedavajućih, koje bira Dom. - 75 partijskih i nezavisnih članova, koje bira njihova partija ili poslanički klub; - dva koje je imenovala Kraljica - lord <i>Great Chamberlain</i> koji u Parlamentu predstavlja Kraljicu i <i>grof Marshal</i>, koji je zadužen za ceremonije kao što je <i>The State Opening of Parliament</i> (održava
--	---

		se jednom godišnje kako bi se obilježio početak rada Parlamenta). Kada umre lord koji je to postao naslijeđem, Zakon o Domu lordova iz 1999. godine predviđa da se upražnjeno mjesto popuni dopunskim izborom. Svi podobni sa popisa nasljednih članova mogu odlučiti da budu kandidati. Izbor se mora održati u roku od tri mjeseca od trenutka kad mjesto postane upražnjeno.
4.f)	Može li član Gornjeg doma istovremeno biti član Predstavničkog doma?	Ne.

5. Mandat članova Gornjeg doma

5.a)	Trajanje mandata	Svi članovi Doma lordova su doživotni lordovi i prema tome imaju mandat da doživotno budu članovi Doma.
5.b)	Kojim propisom je to regulirano (Ustavom, zakonom i td.)?	Titule doživotnih/nenasljednih lordova kreirane su Zakonom o doživotnim lordovima iz 1958. godine. Pojedinačno postavljanje na funkciju lorda obavlja se posebnim aktom (<i>Letters Patent</i>), a sa te funkcije se može razriješiti samo aktom Parlamenta.

6. Rukovodstvo Gornjeg doma

6.a)	Kako se bira predsjedavajući Gornjeg doma?	Predsjedavajući Doma lordova (<i>Speaker</i>) bira se tako što za njega glasaju članovi Doma lordova tajnim glasanjem (glasačka kutija). Aktualna predsjedavajuća Doma, baronica Hayman, izabrana je u prvom glasanju u julu 2006. godine.
6.b)	Koje su njegove/njene dužnosti?	Funkcija predsjedavajućeg je politički nepristrasna. Glavne dužnosti predsjedavajućeg Doma lordova su: <ul style="list-style-type: none"> • predsjedavanje sjednicama u sali za plenarne sjednice, • davanje savjeta o proceduri (formalna i neformalna pravila za svakodnevne aktivnosti lordova), • formalna odgovornost za sigurnost u dijelu zgrade Parlamenta koji zauzima Dom lordova, • držanje govora u ime Doma na ceremonijalnim događajima, • djelovanje u ulozi ambasadora Doma lordova u zemlji i inozemstvu. <p>Dom lordova je samoregulirajući dom . Predsjedavajući Doma lordova nema nadležnost da djeluje</p>

		u Domu bez saglasnosti Doma.
6.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Uloga i proces izbora predsjedavajućeg Doma lordova definirani su Poslovníkom Doma.
6.d)	Da li on/ona ima zamjenike?	Trenutno ima 25 zamjenika predsjedavajućeg Doma lordova i 22 zamjenika predsjedavajućih (situacija na dan 13.11.2009.).
6.e)	Da li se predsjedavajući i zamjenici rotiraju na funkciji predsjedavajućeg?	Ne. Nakon što se izabere, predsjedavajući Doma lordova ima mandat od pet godina, tokom kojeg ima isključivu odgovornost za svoju funkciju.

7. Dnevni red sjednice Gornjeg doma

7.a)	Kako se utvrđuje dnevni red Doma, ko ga utvrđuje?	Organizacijsko-disciplinski koordinator vladajuće stranke u britanskom Parlamentu (<i>Government Chief Whip</i>) zadužen je za detaljno organiziranje vladinog zakonodavnog programa i za dnevni red pojedinačnih sjednica. Dnevni red se dogovori nakon konsultacija između organizacijsko-disciplinskog koordinatora vladajuće stranke, organizacijsko-disciplinskih koordinatora dviju glavnih opozicionih stranaka i koordinatora-predstavnik nezavisnih članova Doma (koji ne pripadaju nijednoj političkoj partiji).
------	---	--

8. Zakonodavne nadležnosti Gornjeg doma

8.a)	Da bi zakoni bili usvojeni: moraju li sve zakone usvojiti oba doma u identičnom tekstu?	Da. Za svaki zakon postoji jedna verzija koju oba doma temeljito proučavaju, razmatraju i usvajaju.
8.b)	Ako moraju, koja je procedura? (Npr. zajednička komisija za usaglašavanje teksta; koja je nadležnost te komisije; koji je sljedeći korak nakon što ta komisija postigne saglasnost: da li je to	Prijedlog zakona može biti podnesen bilo Donjem domu bilo Domu lordova. Nezavisno od toga kojem je domu prvo podnesen, prijedlog zakona prolazi kroz iste faze u oba doma. Usvajanje prijedloga zakona koji je prvo podnesen Donjem domu objašnjeno je u nastavku: <u>Donji dom:</u> Prvo čitanje:

	ponovno glasanje u dva doma, odvojeno?)	<ul style="list-style-type: none"> • Službenik formalno čita prijedlog zakona. • Određuje se da zakon bude odštampan. <p>Drugo čitanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glavna prilika za raspravu o prijedlogu zakona. Glasanje u ovoj fazi predstavlja direktno propitivanje principa prijedloga zakona. • Poslije drugog čitanja, vladini prijedlozi zakona se razmatraju prema programu podnošenja prijedloga. <p>Komisijaska faza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prilika da se raspravlja i glasa o detaljima, rečenica po rečenica. • Predsjednik komisije selektira amandmane. • Svi prijedlozi zakona prolaze kroz jednu od tri vrste komisija: <ol style="list-style-type: none"> 1. Komisiju cijelog doma (<i>Committee of the Whole House</i>) – za ustavne prijedloge zakona i dijelove prijedloga Finansijskog zakona. 2. Komisiju za javne prijedloge zakona (Public Bill Committee) – najčešća procedura; 16-50 poslanika, srazmjerno cjelokupnoj partijskoj snazi u Domu. 3. Komisiju koja kontrolira politiku i rezultate rada ministarstava (<i>Select Committee</i>) (rijetko se koristi). <ul style="list-style-type: none"> • Komisija koja razmatra vladine prijedloge zakona ima ovlasti da zahtijeva prisustvovanje osoba, da traži dokumente i bilješke. Ova komisija održava do četiri dodatne sjednice, na kojima može da sasluša usmena svjedočenja, zatvorena za javnost i otvorena za javnost. <p>Faza izvještavanja (<i>Ovo je faza u zakonodavnom procesu poslije drugog čitanja kada Dom raspravlja o izvještaju komisije o predloženom zakonu.</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodatna prilika za razmatranje amandmana, novih rečenica, i prilika za poslanike koji nisu članovi komisije da predlože izmjene. <p>Treće čitanje</p>
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• Posljednja prilika za raspravu o prijedlogu zakona.• Glasanje daje priliku za pokazivanje nezadovoljstva izmijenjenim prijedlogom zakona.• Nakon toga prijedlog zakona ide u Dom lordova. <p><u>Dom lordova:</u></p> <p>Prvo čitanje</p> <ul style="list-style-type: none">• Formalna prezentacija.• Prijedlog zakona se ponovo štampa u konačnom obliku kako ga je usvojio Donji dom. <p>Drugo čitanje</p> <ul style="list-style-type: none">• Rasprava o općim principima prijedloga zakona.• Prema dogovoru, vladinim prijedlozima zakona koji su uključeni u izborni manifest nema suprotstavljanja u drugom čitanju, nego se mogu podnositi “argumentirani” amandmani, kao način da se izrazi neslaganje, i o tim amandmanima se može glasati. <p>Komisijska faza</p> <ul style="list-style-type: none">• Prijedlozi zakona obično idu u Komisiju cijelog doma (<i>Committee of the Whole House</i>) (u plenarnoj sali) ili u Veliku komisiju (izvan plenarne sale) i rijetko u druge komisije.• Detaljna analiza i rasprava, red po red, rečenica po rečenica.• Za razliku od Donjeg doma, ovdje se amandmani ne selektiraju – svi amandmani se mogu razmatrati.• Za razliku od Donjeg doma, rasprava o amandmanima nije prema rasporedu ili “giljotirana”. <p>Faza izvještavanja (<i>Ovo je faza u zakonodavnom procesu poslije drugog čitanja kada Dom raspravlja o izvještaju komisije o predloženom zakonu</i>)</p> <ul style="list-style-type: none">• Dodatna prilika za izmjene prijedloga zakona. <p>Treće čitanje i usvajanje</p> <ul style="list-style-type: none">• Za razliku od Donjeg doma, u ovoj fazi mogu se podnositi amandmani kojima se sređuje/uređuje tekst prijedloga zakona. Međutim, ne mogu se ponovo otvarati pitanja o kojima je u ranijoj fazi raspravljano i odlučeno.
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje: posljednja prilika za članove Doma da komentiraju i da glasaju o prijedlogu zakona. <p><u>Razmatranje amandmana</u> Svaki Dom razmatra amandmane onog drugog Doma. Prijedlog zakona se može kretati nazad i naprijed između domova dok se ne postigne dogovor. (Ovo se dešava nakon što je prijedlog zakona prošao treće čitanje u oba doma.) Kad se taj dogovor postigne, prijedlog zakona dobiva pristanak Kraljice i postaje zakon.</p>
8.c)	Ako ne moraju, koje zakone moraju usvojiti oba doma?	/
8.d)	Koje zakone mora usvojiti samo Predstavnički dom?	/
8.e)	Koje zakone mora usvojiti samo Gornji dom?	/
8.f)	Ima li Gornji dom pravo ulaganja amandmana?	Da.
8.g)	Za koje zakone je izričito potrebna saglasnost Gornjeg doma?	Obično je za sve zakone potrebna saglasnost Doma lordova. Međutim, prema Zakonu o Parlamentu iz 1911. i Zakonu o Parlamentu iz 1949. godine, određeni prijedlozi zakona mogu biti podneseni na pristanak Kraljice/kraljevsko odobrenje (i na taj način postati zakoni) bez saglasnosti Doma lordova. Ova dva zakona o Parlamentu ne odnose se na prijedloge zakona koje podnese Dom lordova, na prijedloge zakona za produženje mandata Parlamenta na preko pet godina, na "privremene zakone o potvrđivanju naredbi" (order confirmation bills), na "privatne" zakone (<i>private bills</i> - koji se odnose samo na jednu osobu ili grupe osoba), na delegirano zakonodavstvo.
8.h)	Da li Gornji dom ima pravo <i>veta</i> na usvajanje zakona?	Ne, Dom lordova nema posebno pravo na veto. Dom lordova može odgoditi prijedlog zakona sa kojim se ne slaže (za prosječno jednu godinu), ali izabrani Donji dom može isti zakon ponovno razmatrati sljedeće godine i usvojiti ga bez saglasnosti Doma lordova, na osnovu Zakona o Parlamentu.
8.i)	U slučaju <i>veta</i> šefa države, može li Parlament (oba doma)	/

	nadglasati taj veto kvalificiranom većinom?	
--	---	--

9. Zakonodavna procedura		
9.a)	Ko može podnijeti prijedlog zakona Gornjem domu i kojim aktom je to regulirano?	Kao što je ranije navedeno, prijedlozi zakona se mogu prvo razmatrati u Domu lordova. Međutim, bilo koji član također može podnijeti prijedlog zakona bez obavještenja i bez dopuštenja za podnošenje. Ne postoji proceduralna razlika između prijedloga zakona koje podnese ministar (vladini prijedlozi zakona) i onih koje podnesu drugi članovi Doma (prijedlozi zakona članova Doma). Još jednom, ove procedure su utvrđene Poslovníkom Doma.
9.b)	Gdje se prijedlog zakona prvo razmatra – u kojem domu?	Kao što je prethodno navedeno, prijedlozi zakona mogu se podnijeti bilo kojem od dva doma.
9.c)	Kojim aktom je to regulirano?	Procedura je utvrđena Poslovníkom Doma.
9.d)	Koji je broj čitanja prijedloga zakona (u svakom domu)? (Molimo vas, navedite zadatak svakog čitanja.)	Molimo pogledajte prethodno objašnjenje procedure u vezi s usvajanjem zakona (pitanje 8.b).
9.e)	Da li predlagač ima pravo da povuče prijedlog zakona. Ako ima, u kojem trenutku ili fazi?	Da, lord koji je predložio zakon može ga i povući u bilo koje vrijeme poslije prvog čitanja, uz saglasnost Doma.

10. Odlučivanje u Gornjem domu (kvorum, glasanje i td.)		
10.a)	Koji je kvorum za glasanje o nekoj odluci?	Kvorum je tri za glasanje o općim ili proceduralnim pitanjima i 30 za glasanje o prijedlozima zakona i podzakonskim aktima.
10.b)	Kako se odluke donose (prostom većinom, kvalificiranom većinom i td.)?	Prostom većinom. Ukoliko je jednak broj glasova za i protiv, ili ukoliko su obje strane propustile da imenuju brojača glasova, dozvoljeno je da prijedlog zakona nastavi prolazak kroz proceduru u obliku u kojem je podnesen Domu u nedostatku većine koja je za odbacivanje prijedloga ili za njegove izmjene. Na sličan način, drugi prijedlozi zakona se odbacuju u nedostatku većine koja je za te prijedloge.

10.c)	Molimo vas da ukratko opišete proces odlučivanja.	<p>Na kraju rasprave o prijedlogu ili amandmanu koji nije povučen, lord koji sjedi na mjestu lorda-kancelara (<i>Woolsack</i>) ili na mjestu predsjedavajućeg postavlja pitanje Domu. Ako se izraze različita mišljenja, saziva se glasanje i glasa se o prijedlogu ili amandmanu, a glasaju i oni koji su prisutni i bilo koji drugi član koji želi da glasa.</p> <p>Kao što je navedeno, prilikom glasanja odlučuje se prostom većinom, koja se vidi po tome u koji foaje (<i>prolaz, hodnik</i>) članovi uđu (u foaje za glasove "za" ili u foaje za glasove "protiv"). Po jedan brojač glasova s obje strane i dva službenika odlaze u svaki foaje da zabilježe broj i imena onih koji glasaju. Nakon toga, brojači glasova prosljeđuju rezultat glasanja službenicima u plenarnoj sali, koji ga zatim dostavljaju predsjedavajućem, a on ga objavljuje.</p>
-------	---	--

11. Ostale informacije u vezi sa zakonodavnim nadležnostima, procedurom ili pravilima glasanja (ako želite dodati).		

12. Potpisivanje, proglašavanje i objavljivanje zakona		
---	--	--

12.a)	Ko potpisuje usvojeni zakon?	Monarh.
12.b)	Da li se usvojeni zakoni proglašavaju i objavljuju? Ako da, gdje?	Da. Čim dobije kraljevski pristanak (pristanak Kraljice), svaki zakon i mjera štampa se u Uredu za zakone Doma lordova, a službenik za zakone ga provjerava i ovjerava. Zakon se zatim šalje Kraljicinom štamparu, a kraljevskoj Štampariji se upućuje zahtjev da se zakon odmah objavi. Uz to, štampaju se dvije kopije svakog zakona za arhivu, "javni" zakoni na finom pergamentu, a "privatni" zakoni na izdržljivom papiru. Po jedan primjerak svakog zakona čuva se u Arhivu Parlamenta, a drugi primjerak u Državnom arhivu. Elektronske kopije svakog zakona također su dostupne na web-stranici Ureda za informacije iz javnog sektora.
12.c)	Kako je regulirano stupanje na snagu (i kojim aktom)?	<p>Kad nema odredbe o stupanju nekog zakona na snagu, on stupa na snagu početkom dana kada dobije kraljevski pristanak ili odobrenje. Kad postoji odredba da zakon stupa na snagu nekog određenog datuma, on stupa na snagu tog dana.</p> <p>Kad neki zakon ne stupa na snagu odmah nakon usvajanja, i kad on daje ovlasti da se sačine podzakonski akti, ili ovlasti za imenovanja, ili ovlasti za davanje obavještenja, ili ovlasti da se propišu obrasci, ili ovlasti da se uradi bilo koja druga stvar u svrhu tog zakona, tada, osim ako se pokaže suprotna namjera, mogu se, u bilo koje vrijeme nakon usvajanja zakona, izvršiti ovlasti ili primijeniti bilo koji instrumenti iz tog zakona, onoliko koliko je potrebno ili korisno u svrhu (a) stupanja na snagu tog zakona ili bilo koje njegove odredbe, ili</p>

		(b) potpunog provođenja tog zakona ili bilo koje njegove odredbe u vrijeme njegovog stupanja na snagu ili poslije. Ovo je regulirano Zakonom o tumačenju iz 1978. godine.
--	--	--

13. Kontrola Vlade od strane Gornjeg doma

13.a)	Molimo vas, opišite na koje načine Gornji dom kontrolira Vladu.	Osnovna uloga Doma lordova je uloga doma koji kontrolira i preispituje. Svi Vladini prijedlozi zakona prolaze kroz kontrolu i raspravu u Domu lordova. Članovi Doma lordova mogu također postavljati Vladi pisana ili usmena pitanja. (Nedavno je Dom lordova također uveo sjednice sa direktnim pitanjima dvojici državnih sekretara, lordu Mendelsonu i lordu Adonisu, koji su sada članovi Doma lordova, i nisu predmet direktnog ispitivanja o radu svojih ministarstava na posebnim sjednicama u Donjem domu (sjednice kada članovi Donjeg doma postavljaju pitanja ministrima)). Članovi Doma lordova također mogu zatražiti raspravu u Domu o pojedinačnim područjima Vladine politike.
-------	---	--

14. Gornji dom i Evropska unija (za države članice EU)

14.a)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s propisima (zakonodavstvom) Evropske unije	<p>U Domu lordova osnovni mehanizam kontrole pitanja Evropske unije je Komisija za nadzor nad pitanjima Evropske unije (Select Committee on the European Union). (U Donjem domu također postoji Komisija za nadzor nad pitanjima EU - European Scrutiny Committee.)</p> <p>Navedena Komisija Doma lordova sastaje se najmanje svake dvije sedmice kad Parlament zasjeda, a njom predsjedava prvi zamjenik predsjedavajućeg komisija (<i>Principal Deputy Chairman of Committees</i>). Komisija ima ovlasti da imenuje potkomisije. Trenutno ima sedam potkomisija koje pokrivaju određene oblasti politike. (Povremeno Komisija također imenuje <i>ad hoc</i> potkomisije da provedu istrage o određenim temama).</p> <p>Potkomisije razmatraju pitanja Evropske unije u oblastima iz svoje nadležnosti, a posebno dokumente koje im uputi predsjedavajući Komisije, koji, svake sedmice kad Dom zasjeda, pregleda dokumente koji su prethodne sedmice dostavljeni Domu lordova.</p> <p>Dokumenti Evropske unije dostavljaju se Parlamentu u roku od dva dana od kad se prime u Londonu. Deset dana poslije toga Vlada dostavlja obrazloženje primljenog dokumenta Evropske unije o kojem se radi.</p> <p>Predsjedavajući Komisije pravi razliku između onih dokumenata koji ne zahtijevaju dalju parlamentarnu kontrolu i onih za koje se smatra da zahtijevaju kontrolu.</p> <p>Detaljno ispitivanje dokumenata obavljaju potkomisije, koje mogu:</p>
-------	---	---

		<p>a) napraviti izvještaj o njima nakon uzimanja pisanih i usmenih svjedočenja kad je to potrebno,</p> <p>b) složiti se s ministrima o dokumentima koji ili ne zahtijevaju cjelovitu istragu ili su u previše brzom postupku da bi omogućili cjelovitu istragu, ili</p> <p>c) ne vršiti kontrolu dokumenata, bez daljih komentara.</p> <p>Uz izvještaje o specifičnim dokumentima, Komisija pravi i općenitije izvještaje o aspektima politike ili prakse Evropske unije.</p>
14.b)	Molimo vas, opišite nadležnosti Gornjeg doma u vezi s drugim pitanjima Evropske unije	Molimo pogledajte prethodni odgovor iznad.

15. Gornji dom i vanjska politika

15.a)	Molimo vas, opišite učešće/nadležnosti Gornjeg doma u vanjskoj politici.	Dom lordova nema posebnu ulogu u vanjskoj politici (na primjer, Komisija za kontrolu vanjskih poslova postoji u Donjem domu). Ipak, redovno se održavaju rasprave i kontrola pitanja iz oblasti vanjske politike.
-------	--	---

16. Ostale nadležnosti Gornjeg doma (ako želite dodati).

17. Raspuštanje

17.a)	Može li Gornji dom biti raspušten?	Ne, ne jednostrano. Međutim, oba doma Parlamenta raspuštaju se nakon proglašenja općih izbora.
17.b)	Ako može, kojim aktom je to regulirano?	/

18. Ostale informacije koje biste željeli dodati.

